

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

INHOUD; Na den brand te Vincennes. — Notulen der Jaarl. Algemeene Vergadering. — De toestand in Britsch-Indië. — Studie-Commissie der Vereeniging „Oost en West”. — Onze Overzeesche Gewesten. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Vreemde. — Nagekomen Berichten. — Jaarverslagen der Afdelingen. — Berichten der Afdelingen. — Mededeelingen. — Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië. — In Nederland aangekomen Verlofgangers. — Adresveranderingen. — Mutatiestaat van 1 tot 8 Juli 1931.

Na den brand te Vincennes.

Een oproep aan het Nederlandsche volk.

Drie ton noodig geacht.

De volgende oproep wordt gericht tot het Nederlandsche volk:

Landgenooten! Een zware ramp, wij aarzelen niet de woorden van onzen minister van Koloniën tot de onze te maken, „een nationale ramp” heeft ons door den brand op de koloniale tentoonstelling te Parijs getroffen.

Ons schitterend paviljoen daarginds, met zijn geheelen kostbaren inhoud, is verloren gegaan.

Maar wat behouden gebleven is, dat is, onze vaderlandsche energie, onze nationale trots.

Het uitvoerend comité voor de Nederlandsche afdeling op de koloniale tentoonstelling heeft, door zijn besluit, om, ten koste wat het wil, over te gaan tot den bouw van een nieuw Nederlandsch paviljoen, als het ware op de puinhoopen van het oude en tot het daarin opnemen van een tweede expositie op waarlijk schoone wijze, het devies in ons wapen „Je maintiendrai” in toepassing gebracht. Een daad, welke, zoowel in het binnenland als overal in het buitenland, den diepsten eerbied heeft afgedwongen voor Nederland en voor ons volk.

Van talrijke zijden werden, naast betuigingen van medeleven en sympathie, reeds toezeggingen gedaan, om collecties en kunstvoorwerpen voor de tentoonstelling beschikbaar te stellen, terwijl zoowel door landgenooten als door vreemdelingen bijdragen in geld werden gezonden om de taak van het comité te verlichten.

Het is thans aan ons, landgenooten, om de handen ineem te slaan en alles in het werk te stellen, ten einde het mogelijk te maken, ook met de nieuwe Nederlandsche afdeling, ons land als koloniseerende mogendheid op waardige wijze voor den dag te doen komen.

Van de zijde van de Fransche Regeering werd het aanbod gedaan, een bedrag van drie miljoen francs ter beschikking te stellen voor den wederopbouw der verloren gegane Nederlandsche afdeling.

Hoezeer ook dit royale aanbod valt te waardeeren, het kon en mocht niet worden aanvaard.

Neen, op de plaats waar onze Nederlandsche drie-kleur ons fraaië gebouw heeft gesierd, waar onze vlag ook nu nog wappert... daar kan alleen verrijzen een Nederlandsch gebouw, ontstaan en geschraagd door de offervaardigheid van het Nederlandsche volk.

Het tentoonstellingscomité heeft verklaard, indien noodig, de hulp van ons volk te zullen aanvaarden.

Welnu, die hulp is noodig, opdat, wat opnieuw tot stand zal worden gebracht, een geheel zal kunnen vormen, een der grootste koloniale mogendheden waardig.

Voor het verlenen van die hulp heeft zich onderstaand nationaal comité gevormd, dat zich in nauw contact, met en met volkomen instemming van 't Nederlandsche tentoonstellingscomité, bij dezen wendt tot u, Nederlanders hier te lande en elders, met een dringend beroep op uw hulp en steun.

Op welke wijze gij dien steun kunt verlenen? Door uw bijdrage te zenden aan den penningmeester van het comité (algemeen-secretaris-penningmeester der vereeniging „Oost en West”, den Haag, giro no. 19574). Door met behulp van plaatselijke organisaties gelden in te zamelen. Door u bereid te verklaren, eventueel in uw bezit zijnde collecties en voorwerpen ter expositie af te staan en ons daarvan mededeeling te doen.

Door uw bereidwilligheid en wij denken hier aan de

directies der vele in Nederland verschijnende dagbladen, op welker hulp in deze in het bijzonder een beroep wordt gedaan — om gelden in ontvangst te nemen, te verantwoorden en aan ons over te maken. Kortom, door elk middel, dat ons gelegenheid biedt een zoo groot mogelijk bedrag een zoo ruim mogelijke collectie voorwerpen ter beschikking van het tentoonstellingscomité te stellen.

Moge de spontane daad van onzen landgenoot te Parijs navolging vinden.

Helpt ons naar vermogen en... helpt ons vlug.

Reeds in Augustus moet de nieuwe expositie gereed zijn. De tijd dringt.

Daarom niet gearzeld.

Laat opnieuw gansch de beschaafde wereld er getuige van zijn, hoe Nederland en het Nederlandsche volk, rampen weet te dragen en... te hoven te komen.

Het nationaal comité: R. Zuyderhoff, algemeen voorzitter van „Oost en West”; C. J. Feith, voorzitter der vereeniging van Ambtenaren B. B. in Nederlandsch-Indië; mr. dr. W. M. Westerman, vice-voorzitter van de vereeniging „Nederland in den Vreemde”; E. P. Westerveld, secretaris van de Koninklijke Vereeniging „Het Koloniaal Instituut”; mr. Joh. J. Belinfante, directeur van het Nederlandsch Correspondentie-bureau voor Dagbladen; mr. J. J. van Bolhuis, voorzitter van de Haagsche Journalistenvereeniging; D. Hans, voorzitter van den Nederlandschen Journalistenkring; H. Salomonson, directeur van 't persbureau „Aneta”; J. Vesters, voorzitter van de R.K. Nederlandsche Journalistenvereeniging; A. T. H. Winter, kolonel der artillerie, b.d. F. H. K. van der Burgh, algemeen secretaris-penningmeester van de vereeniging „Oost en West”.

Het comité bovengenoemd, stelt er prijs op te verklaren, dat het is geconstitueerd in allerijf, onder den drang van omstandigheden. De actie moest onverwijld ter hand worden genomen. Dit is de reden, waarom het comité een minder veelzijdige samenstelling verfoont dan anders, bij ruimeren beschikbaren tijd, had mogen worden verwacht.

Mededeeling van den heer Zuyderhoff.

In verband met den oproep om geldelijken steun, welken het nationaal comité voor den wederopbouw van de Nederlandsche afdeling op de Int. Koloniale Tentoonstelling te Parijs in de bladen publiceert, heeft de voorzitter van het comité, de heer R. Zuyderhoff, mededeelingen gedaan over hetgeen, in verband met de plannen, noodig zal zijn. Er is kans een bedrag van twee ton, dat noodig was voor de exploitatie, en dat vermeerderd moet worden met de assurantie-uitkering (tegen de afbraakwaarde berekend) en reeds ontvangen giften tot een bedrag van f 50.000. Dit zal voldoende zijn om drie zalen, eigenlijk niet meer dan drie leegë ruimten te bouwen en zeer sober in te richten. Daarmee zal het front van het vorige gebouw, wat de afmetingen betreft, vrijwel vervangen zijn, doch er zal slechts een oppervlakte van 1600 M² verkregen zijn, hetgeen minder dan één derde van de oppervlakte der verbrande gebouwen is. Voor uitbreiding van het noodgebouw, voor een waardiger inrichting en versiering, voor het heen en terugzenden der inzendingen, voor de verzekeringspremie, de exploitatie en ten slotte de liquidatie zal dan geen geld meer over zijn.

Indien het tentoonstellingsbestuur het aanbod om 3.000.000 francs te schenken had aanvaard, zou het over voldoende geld beschikt hebben. Doch zooals uit den oproep blijkt, heeft het bestuur gemeend, dat het slechts in overeenstemming met onze nationale eer zal zijn als de herbouw geheel uit eigen kracht en uit eigen middelen geschiedt. Het heeft daarom het aanbod afgevozen in de overtuiging, dat het Nederlandsche volk deze som zelf bijeen zal weten te brengen.

Geschiedt dit, dan zal mede, dank zij de medewerking van kunstenaars, die hebben aangeboden in het nieuwe gebouw weer wandschilderingen aan te brengen en dank zij het beschikbaar stellen, van verschillende zijden, van inzendingen, Nederland opnieuw een paviljoen kunnen bouwen, dat gezien mag worden.

Zoeken in den chaos...

Naar wij vernemen gaat het onderzoek in de asch en de droeve overblijfselen van het eens zoo trotsche Nederlandsche Paviljoen geregeld voort. Mevrouw Moojen laat stuk voor stuk de voorwerpen onder de puinhoopen te voorschijn halen, en leidt dit werk persoonlijk. Bijna alles is onherkenbaar vernield. Enkele voorwerpen, behoorende aan het Bataviaansch Genootschap, zijn onbeschadigd te voorschijn gekomen, wat een wonder heeten mag; een oude, zeer zeldzame Boeddhakop uit de 7e eeuw en eenige beeldjes, klein plastiek in brons en goud.

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Weimarstraat 63, Den Haag
Telefoon 332739

In de onmiddellijke nabijheid van de tramlijnen 3, 5 en 12

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen van hygiëne en comfort

Zwembaden - Kuipbaden - Stortbaden
Stoom- en heete Luchtbaden

Zeezout-, Dennen-, Koolzuur- e. a. Baden
— Waterbehandeling — 5483

Leden van „Oost en West”.

Het aangewezen adres voor 1e kwaliteit **Melk en Melkproducten** is de N.V. Melkinrichting „DE NIEUWE LANDBOUW” 5443
DEN HAAG: SCHEVENINGEN:
N.W. Buitensingel 50 Wassenarschestr. 127
Telefoon 333855. Telefoon 550363.

SCHRIJFMACHINES.

Nieuwe en gebruikte Schrijfmachines, ook Reismachines vanaf f 25.— leveren wij met volledige garantie. — Alle reparaties, met origineele onderdeelen, vlug en billijk. — Verhuren van machines vanaf f 7.50 per maand. 5582

AMERICAN TYPEWRITER TRADE
RIJSWIJKSCHEPLEIN 34a, DEN HAAG — TELEF. 114231

P. G. C. HAJENIUS

OPGERICHT 1826 5467
AMSTERDAM 'S-GRAVENHAGE
Rokin 92/96 Noordeinde 64

SIGAREN SIGARETTEN, TABAK

Fa. J. H. van Andel

Huishoudelijke Artikelen,
- Electriche Apparaten - 5432
Electro Vapour Radiatoren, G. E. Koelkasten
Willemsparkweg 30, Tel. 25882, A'dam Z.
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

LOUIS KORIJN & Co.

Anno 1880 5516
Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Heerengracht 418
Bijkantoor: 's-GRAVENHAGE, Mauritskade 1
Telefoon 115960 (3 lijnen)
Haagsche Beurs, Telefoon 110616

EFFECTEN - COUPONS

SPAART...

VOOR

UW

KINDEREN

BIJ DE

NUTSSPAARBANK

TE 'S-GRAVENHAGE

5132

N.V. SCHMID'S Effecten- en Productenhandel
PLEIN 9, DEN HAAG

Telefoon 112384, b. g. g. 772888. 5639

Directe lijn Amsterdamsche Beurs.

Uitvoering van alle orders in EFFECTEN en PRODUCTEN (Suiker, Katoen, Rubber enz.). — Speciale voorlichtingsdienst **Amerikaansche** en **Indische** fondsen. **NEW-YORK** — **LONDEN** — **CHICAGO** — **PARIJS**
Amsterdamsche Beursverbinding „Mählers Bank, N.V.“
— Heerengracht, Amsterdam. — Anno 1907 —

LINDAVERS

U vertrekt naar Indië

Wij hebben voor U **CORSETTEN** **CORSELETS** van rose batist

Tule bustehouders enz. enz. 5061

Mevr. De Ridder Corsetière

Heerengracht 52 a
Den Haag - Telef. 110957

G. J. R. v. d. GAAG & ZOON

GROENMARKT 27
TELEPH. no. 112512, DEN HAAG

DROGERIEN — **CHEMICALIËN**
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉ'S

C. VAN KAMPEN

Behangerij — Stoffeerderij
Verhuizingen 5037

Badhuisweg - APELDOORN

Stoom Wasch- en Strijkinrichting

GEZ. VAN DEN BOSCH & Co.

Dirk Hoogenraadstraat 168

(Tegenover het Circus bij het Gevers Deijnootplein)

Telefoon 551172 5614 **SCHEVENINGEN**

ASPERGES.

Fijnste dikke blanke Asperges worden door ons geleverd in kistjes van 2 K.G. f 2.25, 3 K.G. f 3 — en 4 K.G. f 3.75. **SLEEPASPERGES** 25% meer, op lengte gesneden voor de week, juiste glasmaat, 75% meer. 5584

Levering na ontvangst van postwissel of rembours.
Asperge-Kwekerijen „ISIDORUS“
BERGEN OP ZOOM — Tel. 119 — Giro 14988

KAWEE'TJES
DEN HAAG

Woningbureau „Service“

Goudenregenstraat 23, DEN HAAG - Tel. 332028

Belast zich met het verhuren van kamers, woningen en pensions
Aanbevolen adres voor Indische families. 5175

PIERRE J. MEIJER 5176

ANNA PAULONASTRAAT 44

Coiffeur diplomé, 6 x bekroond

Specialiteit: Permanent Wave voor geverfd en geblondeerd haar

AUTORIJDEN!

Wilt U goed Auto leeren rijden, bel dan op **556027**, **JOHAN SMITS**, Duivelslandsche straat 113, Den Haag. Is méér dan 25 jaar chauffeur geweest bij Baron Michiels van Verduijnen. — Belast zich met in- en verkoop van Automobielen. 5177

Aanleg van GAS- en WATERLEIDING.
Leveren en plaatsen van **SANITAIRE ARTIKELEN** als Baden, Geysers, Closets etc. 5178

T. GROOTENBOER Jr., Den Haag

HERMAN COSTERSTRAAT 183 — Telef. 333586

HAARLEM

Vleeschhouwerij H. Houtman
Koninginneweg 46 — Haarlem
Het adres voor Indische families. 5113

BERGEN OP ZOOM

Verhuizingen door geheel Nederland.

P. DE GRAAUW Jr., Expeditie en Verhuizingen.
Antwerpschestraat 10 — Telef. 163 — **BERGEN OP ZOOM.**
Correcte Uitvoering. Volle Garantie. Laagste Tarieven. 5173

Notulen der Jaarl. Algemeene Vergadering

gehouden in de Geheerzaal te Leiden
op 20 Juni 1931, ten 11 ure.

(Voorloopig goedgekeurd in de vergadering van het Dagelijksch Bestuur op 24 Juni 1931).

Aanwezig het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging, het Afdelingsbestuur van Leiden, vertegenwoordigd door de H.H. H. Ch. Gooszen, wnd. Voorzitter, Mr. E. Rijke, Secretaris en H. T. Damsté, lid, de leden van het Hoofdbestuur of hunne plaatsvervangers, eenige afgevaardigden der afdelingen, dames en heeren belangstellenden, totaal ongeveer 90 personen.

Nadat de wnd. voorzitter der ontvangende afdeling, de heer H. Ch. Gooszen, de aanwezigen met een warm welkomstwoord had begroet, opent de algem. voorzitter der vereeniging, de heer R. Zuyderhoff, de vergadering met een rede over de huidige crisis, welke rede, hetzij in haar geheel, dan wel in uittreksel, opgenomen is in de bladen. (Zie ook het Kol. Weekblad van 25 Juni). Spr. besluit zijn rede aldus:

„Dames en Heeren. Ik heb gemeend U deze uitzetting te moeten geven, niet om U neerslachtig te maken, doch om U voor te bereiden op den strijd, die U en zeker Uw kinderen wacht. Weelde doet verslappen, tegenslag doet stalen.

En zoo kan ik wat onze vereeniging betreft U mededeelen, dat de tegenslagen, welke ook zij van de economische wereldcrisis heeft ondervonden, haar niet hebben terneergeslagen. Ondanks het feit dat regeeringssubsidie werd getierceerd, verscheidene begunstigers ons ontvielen en vele leden bedankten, hebben alle afdelingen en het hoofdbestuur eene groote activiteit tentoongespreid, eene activiteit waardoor o.a. meer nieuwe leden toetraden dan oude afvielen. Ik zal mij onthouden van een lange opsomming van alle feiten. Een paar uitzonderingen wil ik echter maken. Tot stand kwam het boekje over Oost- en West-Indië, dat binnenkort

in 30.000 exemplaren onder de leerlingen van de hoogste klasse van alle lagere scholen hier te lande via de inspecteurs zal worden verspreid. Het eerste exemplaar is zooeven afgedrukt, ik heb het hier. Het ziet er keurig uit, en bevat veel dat bij onze jeugd de kennis en de belangstelling voor de Indië zal kunnen vermeerderen. Een woord van hulde en dank past mij in de eerste plaats aan den samensteller, den heer Joh. Koning, hier aanwezig. Doch ook wil ik hier niet vergeten den heer Lekkerkerker, die een voor-ontwerp samenstelde en enkele andere heeren, die mede hulp verleenden, w.o. de heer Klaassen, hier mede aanwezig. En last not least een woord van dank aan de maatschappijen, welke ons financieel steunden. Vermeerdering van kennis en belangstelling voor de Indië hopen wij voorts bij duizenden jonge Nederlanders, welke jaarlijks voor de herhalingsoefeningen onder de wapenen komen, te verspreiden, door hen in de gelegenheid te stellen voordrachten over de Indië bij te wonen. Het lid van het Utrechtsche afdelingsbestuur, de heer Mackenzie, deed ons het voorstel, en het Departement van Defensie verleende ons medewerking voor de uitvoering.

Daar de tijd voor de vergadering bestemd krap toegemeten is, eindig ik thans met mijn openingswoord.

Alvorens over te gaan tot het 2e punt der agenda stel ik voor twee telegrammen te verzenden, een aan H. M. de Koningin, van hulde en trouw, en een aan den benoemden Gouv.-Generaal, Jhr. Mr. de Jonge, met heilwensch voor toekomstigen arbeid. (Bijval).

De heer Mr. Blom (Bergen op Zoom) vraagt thans het woord om den voorzitter te complimenteeren voor diens belangrijke werkzaamheden in het belang der vereeniging, laatstelijk verricht. Spr. bedoelt het deelnemen aan het Congres des Anciens Coloniaux te Parijs, met ten besluite, het banquet in het Palais d'Orsay, waar de heer Zuyderhoff een rede gehouden heeft, die zeer gewaardeerd geworden is en voorts diens toespraak door de radio over de betekenis voor Frankrijk en Nederland van de Intern. Koloniale Tentoonstelling aldaar

De voorz. betuigt den heer Blom zijn dank voor diens vriendelijke woorden mede namens den algem. secretaris, den heer v. d. Brugh, die ten congresse een causerie gehouden heeft over het recht van kolonisatie. Spr. kan daaraan toevoegen dat op het bedoelde banquet de Fransche minister van koloniën zich in zeer loffelijke bewoordingen geuit heeft over Nederlands koloniaal werk en over onze schitterende vertegenwoordiging op de tentoonstelling, en voorts wat betreft de voor de radio gehouden rede, dat zijn verzoek aan de radio-vereeningen om iets over Oost en West in hare gidsen te plaatsen, alleen door de Katholieke Radiogids is ingewilligd, een beleefdheid waarvoor spr. die vereeniging zeer erkentelijk is.

Overgaande tot **punt 2** der Agenda, de Notulen der vorige Algem. Vergadering, stelt de voorzitter voor om deze te arresteren, indien niemand daartegen bezwaar heeft. Aldus besloten.

Punt 3. Uit het jaarverslag 1930 leest de secretaris de voornaamste punten voor, waarna hij door den voorzitter bedankt wordt voor de samenstelling. De Rekening en Verantw. 1930 wordt aldus door den voorzitter toegelicht; Zooals blijkt sluit dit jaar met een voordeelig saldo van ruim f 4800,—. Aangezien ten bate van 1930 geboekt werd een som van ruim f 3200, die in Indië aan contributie over 1929 was ontvangen, bedraagt het voord. saldo dus feitelijk slechts f 1600,—.

Spr. leest nu het rapport der Verificatie-Commissie voor, waarbij acquit en decharge verleend wordt en stelt voor:

1. overeenkomstig het advies van de verificatie-commissie te handelen.
2. die Commissie hartelijk dank te zeggen voor den door haar in het belang van de vereeniging verrichten arbeid.

Daarna wordt de begroting 1931 vastgesteld overeenkomstig de samenstelling. Zij sluit in ontvang en uitgaaf met f 36.800,—.

Punt 4 der agenda luidt: Benoeming commissie nazien jaarrekening '31. Ik stel u voor, aldus de voorzitter, die wederom te doen bestaan uit de heeren Lusink en Erfmann, en tot plaatsvervangend lid te benoemen de heer J. W. van Aalst.

Punt 5. Voorziening vacatures hoofdbestuur.

Als leden van het hoofdbestuur zijn aan de beurt van aftreden de heeren Van Peski (Den Haag), Röpcke (Nijmegen), die dadelijk herkiesbaar zijn. Door de betrokken afd. zijn voor die vacatures de volgende dubbeltallen gesteld Van Peski—Bakhuis, Röpcke—dr. Bantjes. Voorts is eene vacature ontstaan door het door ons zeer betreunde bedanken van mr. Huyser (Rotterdam) Voor deze vacature zijn de heeren Daubanton en Vervloet candidaat, resp. als No. 1 en 2. Eindelijk heeft de nieuw gevormde afd. Curaçao voor lid van het hoofdbestuur candidaat gesteld mr. Polvliet, lid van het Hof van Justitie aldaar en als zijn plaatsvervanger de heer Menkman, die hier aanwezig is en die de voorzitter nog even in 't bijzonder groet.

Volgens de Statuten zal de stemming schriftelijk moeten plaats hebben.

De heer mr. Blom vraagt evenwel het woord om voor te stellen de aftredenden bij acclamatie te verkiezen en de benoeming der toetredenden te sanctioneren, hetgeen conform geschiedt.

Punt 6. Voorstel regeling afdracht aan het H.B. door de afdeelingen Suriname en Curaçao.

De voorzitter zegt hieromtrent: Als bekend, bestaat er voor de afdracht door de afd. aan het H.B. een progressieve regeling, loopende van 30 tot 60 %. Vermits de afdeelingen buiten Nederland gelegen in ongunstiger financiële omstandigheden verkeren dan die hier, wordt voorgesteld die afdracht onafhankelijk van het aantal leden op een vast percentage van 30 % te bepalen.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Punt 7. Bepalen plaats volgende Algem. Vergadering.

Door mejuffr. v. Maarseveen, die den voorzitter der afd. 't Gooi, den heer dr. Alers. vervangt, wordt voorgesteld die vergadering in 1932 in Hilversum te houden, wat de algemeene instemming heeft.

Punt 8. Rondvraag en sluiting.

Mejuffr. Van Maarseveen, zoeven genoemd, maakt, in opdracht van haar bestuur den wensch kenbaar om meer contact tusschen het Hoofdbestuur en hare afdeeling te bewerkstelligen. De voorzitter antwoordt haar dat, behoudens in sommige gevallen, welke centralisatie wenschen, zoo veel mogelijk de autonomie en het initiatief der afdeelingen onaangetast gelaten worden.

De heer Ruempol, lid der Haagsche afdeeling, vraagt of, waar Oost en West toch ook een Nederlandsch belang vertegenwoordigt, de Nederlandsche regering aan de vereeniging ook een subsidie toekent. De voorzitter beantwoordt de vraag ontkenkend. Genoemde heer geeft nog een enkele aanwijzing omtrent de ledenwerving en vraagt inlichting over de exploitatie van het Orgaan, welke de voorzitter hem verstrekt.

De heer Nijpels geeft het bestuur een suggestie ten opzichte van een op te richten Koloniaal Museum, van hetwelk de kern gevormd zou kunnen worden uit de inzendingen na afloop van de Parijsche tentoonstellingen. Ook wijst spr. op de eventuele oprichting van een Missigij; wellicht dat in deze ook een taak voor O. en W. is weggelegd. De voorzitter zegt, dat beide punten door het bestuur nader onder de oogen zullen worden gezien.

Ten slotte spreekt de voorzitter: Ik heb nu nog de vergadering te sluiten, doch alvorens dit te doen vraag ik even uwe aandacht voor het volgende:

Het zeldzame feit heeft zich onlangs voorgedaan dat iemand voor de 25e maal als secretaris in de algemeene vergadering eener afdeeling fungeerde. Die persoon heeft gedurende al dien tijd met kennis van zaken, ijver en opgewektheid in die belangrijke functie de afdeeling en ook de geheele vereeniging gediend. Het Hoofdbestuur doet u daarom het voorstel dien persoon ter herinnering aan dat feit de Oost- en West-medaille in zilver toe te kennen. Heeft dit uwe instemming?

(Algemeene bijvalsteekenen).

Nu, dan reik ik namens u allen aan den secretaris der ons heden ontvangende afdeeling mr. E. Rijke die medaille uit, met het uitspreken van de hoop dat hij nog vele jaren de Vereeniging zal mogen blijven dienen.

Thans sluit ik de vergadering, teneinde ons te begeven naar het Gemeentebestuur van Leiden, dat zoo vriendelijk is ons te willen ontvangen.

Dames en heeren. Ik zeg u allen dank voor uwe tegenwoordigheid.

De toestand in Britsch-Indië.

East is East, West is West?

Het Britsche Rijk heeft zijn groote probleem in Br-Indië, waar door het ontwaken nationalisme langzamerhand een toestand is ontstaan, die groote zorg baart. Door de Ronde-Tafelconferentie in Londen is voorloopig een status quo geschapen, waardoor een revolutie tijdelijk bezworen is, maar Ghandi is nog niet geheel tevreden en zijn extremistische linkervleugel is niet alleen niet tevreden, maar zeer ontevreden.

Britsch Indië is als het ware de schatkamer van het Britsche Rijk, net zooals ons Insulinde van het moederland want zonder deze overzeesche gewesten zou Engeland niet zijn wat het thans is, Nederland lang niet zulk een internationale betekenis hebben, lang niet zoo welvarend zijn. Het is daarom geen wonder dat het vraagstuk van dit ontwakend nationalisme zeer veel pennen in beweging heeft gebracht. Wij hebben in korten tijd al heel wat op dit gebied in Engeland zien verschijnen; daar zijn o.a. de bekende Radio-redevoeringen van Sir John Simon, den voorzitter der Commissie die in Indië een onderzoek heeft ingesteld naar de wenschelijkheid van zelfbestuur. Deze redevoeringen geven feitelijk in beknopte vorm weer hetgeen in het zoo uitvoerige rapport werd opgemerkt; zij zijn in druk verschenen in de Cri-

terion Miscellany van Faber & Faber te Londen *Two Broadcast talks on India* (Prijs 1 shilling). Kort daarop verscheen bij Elkin Mathews & Marrot een handige brochure: *India, A Warning* — by the Hon. J. M. Kenworthy M. P. (Prijs 2 shilling 6 pence). De schrijver is zeeofficier en tijdelijk lid van het Lagerhuis (wij bedoelen hiermee, dat hij natuurlijk zoo lang in dit huis zit als deze regering zich weet te handhaven, hij is n.l. lid van de regeringspartij, dus socialist). In Engeland is het blijkbaar geen bezwaar dat een marineofficier rood is; nu zijn de socialisten in Engeland dan ook heel wat minder rood dan bij ons en zij zijn zeer zeker geen atheïsten. Kenworthy is een zeer bekwaam man, met een open blik en een helder verstand, hij is een der steunpilaren van zijn partij en in dit boekje heeft hij op populaire wijze den toestand opgesomd en een verklaring voor verschillende moeilijkheden gegeven, die zeer logisch zijn. Daar veel, van hetgeen hij zegt, slaat op den Oosterling in het algemeen, zijn uit zijn betoog ook lessen te putten voor ons Insulinde en daarom hebben wij het raadzaam gevonden om deze brochure in wijder kring bekend te maken.

Een der eerste spreuken die Kenworthy op het tapijt brengt is het „East is East, West is West and never the twain shall meet.” Hij vraagt nu: „Is de mentaliteit van den Westering zóó verschillend van die van den Oosterling?” en hij beantwoordt deze vraag in de eerste plaats met eenige karakteristieke kenmerken van het Oosten:

1. De godsdienstkwesitie is een der meest brandende kwesities van het Oosten; nergens ter wereld is men zóó fanatiek op dit gebied, zij het dan in sommige katholieke landen.

2. De zeer lage levensstandaard van de volksmassa, de zeer groote armoede van breede volkslagen.

3. De saamhoorigheidszin, wat de Schot noemt „clans” of stam-solidariteit, een verdoorgevoerd gevoel van familiezwaarte (of sterkte, zooals men het noemen wil) en in vele dorpen een communaal bezitsrecht. (Wij zien dit op Java veel, waar dikwijls sawah's in een dessa communaal bezit zijn).

Nu is volgens Kenworthy het verschil in mentaliteit tusschen Oosterling en Westering niet fundamenteel, maar meer een kwesitie van achterlijkheid. De Oosterling toch denkt in denzelfden geest als wij in Europa een eeuw geleden; toen ontwaakte bij ons pas het nationaliteitsgevoel, want voordien heerschte nog het z.g. feudalisme, dat eraan voorafging. Welnu, in het Oosten komt men langzamerhand over het feudalisme heen, men is daar nu net zoover als wij een eeuw geleden, het nationalisme begint er net te ontwaken. Wij zijn dat stadium bijna gepasseerd, geheel zijn wij er nog niet uit en al behoort een oorlog nog niet tot de onmogelijkheden, heden ten dage wordt een oorlog niet meer zoo gauw verklaard als een eeuw her.

Als men in Indië de mentaliteitsklok een eeuw kon verzetten, met hetzelfde gemak waarmee wij op 15 Mei onze klokken op Anti-Braat-tijd zetten, zou het probleem al spoedig geen probleem meer zijn, maar dat is zoo eenvoudig nog niet!

Wat vooral in Indië vermeden moet worden, is het dwaze optreden dat door onopgevoeden, door zelfoverschatting van jonge baren, door onoordeelkundig optreden den inlander te kennen geeft: „Wij zijn de overheerschers”. In Indië zou men heel wat minder onrust hebben als men den inlander behoorlijk behandelt (treat him right).

De Europeesche samenleving speelt natuurlijk een belangrijke rol in het vraagstuk van Indië en dan merkt de schrijver in de eerste plaats op, dat de alcohol een voorname factor in het geding is, want vooral in Britsch Indië (en dat was in onze Oost vroeger toch ook zoo) werd veel te veel gedronken. Dat is nu een boel verbeterd en waar vroeger juist door onmatig alcoholgebruik Tropenkoller nog al eens voorkwam, met als gevolg een bruto optreden jegens den inlander, behooren nu zulke gevallen tot de zeldzaamheden.

Den Europeaan in de tropen kan men indeelen in drie klassen:

1. de Ambtenaren.
2. Het Leger.
3. Kooplieden.

In Britsch Indië heerscht onder de blanken vrijwel even veel kastengeest als bij de Hindoes; de eene kaste gaat nagenoeg niet met de andere om.

Een nog grooter barrière ligt echter tusschen Blank en Bruin en al heeft de regering al het mogelijke in het werk gesteld om de kloof te overbruggen, het lukt bijna niet en in dat opzicht is het in dat land heel anders als in ons Insulinde. Kleurlingen hebben het daar bijzonder moeilijk, want niet alleen de blanke, maar ook de inlander ziet ze daar met den nek aan, zij zijn geen kuit en geen visch. De „pur sang” Engelschman heeft over het algemeen iets ongenaakbaars, vooral in de gebieden waar de Union Jack wappert en Kenworthy vertelt van een Club in Malta (waar hij als zee-officier gestationneerd was) waar men in het plaatselijke garnizoen enkele officieren had die Malthesers van geboorte waren; hoewel de hoogere militaire

HOTEL DES DEUX VILLES

BUITENHOF — 's-GRAVENHAGE

Telefoon 115950, Telegram adres TWEESTEDEN

Kamers met stroomend water en privé-bad

RESTAURANT DES DEUX VILLES

Groote Zalen en Salons voor Collations - Diners - Recepties
— Diner Concert — 5104

GRENDDEL'S

BOUW- EN WONINGBUREAU

Bilderdijkstraan 37, Rijswijk Z.-H. Telef. 118897

Gedipl. Beëed. Makelaar

5044

HET WONINGBUREAU VOOR RIJSWIJK EN OMSTREKEN

MUZIEKINSTRUMENTEN

5076

rechtstreeks van Fabrik KESSELS
MUZIEKINSTRUMENTEN FABRIEK
Waldorpstraat 68, 's-Gravenhage. Tel. 115449

SCHOOLVEREENIGING „INSTITUUT WOLTERS”

Surinamestraat 25 - Den Haag

OPLEIDING

voor Gymnasium, H.B.S. en Lyceum

KLEUTERKLASSE

voor kinderen van 3 tot 6 jaar

Inlichtingen dagelijks aan de school, liefst van 10 tot 11 uur

Telefoon 180347

De Directeur,

5075

U. ANDRINGA

„VEBUGA”

„VEBUGA”

VERKOOPBUREAU VAN GASAPPARATEN

„VEBUGA”

ALLE VERWARMINGS- EN SANITAIRE ARTIKELEN

PIET HEINSTRAT 74

TELEFOON 333127, DEN HAAG

WIJ LEVEREN UITSLUITEND

EERSTE KLAS ARTIKELEN

— MET VOLLE GARANTIE —

VRAAGT ONS ADVIES 5146

„VEBUGA”

„VEBUGA”

WAAROM??

gaat U Uw welverdiend verlof doorbrengen in ongezellige, onvrije en meestal dure gemeubileerde woningen, terwijl wij U compleet naar Uw eigen smaak en billijk installeren en bij Uw vertrek binnen 12 maanden Uw meubilair weer voor tweederden ($\frac{2}{3}$) van den koopprijs terug nemen. 5622

Verkoophuis

101 GROOT HERTOGINNELAAN 101 - DEN HAAG

F. J. POT, Dir.

autoriteiten er bij hun officieren op aandringen om deze Malthesische collega's daar toe te laten, bleek dat onmogelijk, want de Engelsche officieren wilden die „Dago's" zooals zij hen noemden niet in hun club toelaten (Dago is een verzamelnaam — en geen vleide — voor al wat uit de Latijnsche landen komt: Spanjaarden, Italianen en ook soms den Balkan; het wordt in smalenden zin gebruikt, ook al weer m. h. o. op de gelaatskleur). Veel van de misère die in Malta door Engeland thans geleden wordt, kan teruggebracht worden tot dergelijke „faits et gestes" van den overtrotschen Brit.

Hetzelfde is van toepassing in Indië; men zal zich herinneren dat Nehru zich ook aan de zijde van Ghandi schaarde; de reden hiervan ligt ook al weer in wat Freud zou noemen het „meerderheidscomplex" der Engelschen, want de jonge Nehru, die niet alleen van goede afkomst is, maar in Engeland had gestudeerd en geheel pro-Engelsch in zijn denkwijze, werd in Delhi gedebaloteerd als lid van een der groote clubs aldaar en dat heeft hij nooit kunnen vergeten. Legio zijn de voorbeelden, waarbij Engelschen inlandsche kruisers aan de stations hondsche behandelen, dat zij woedend worden als een inlander, hij moge nog tot de hoogste kaste behooren, zich verstouten bij een Europeaan in een eerste klasse coupé te gaan zitten. Kenworthy vertelt daarvan een aardige anecdote, van een Engelschman, die in zulk een geval een jongen Indiër uitschold; deze zette echter direct een grooten mond op en beantwoordde de scheldpartij van den Engelschman met een vloed van vloeken. Hij had n.l. in Oxford gestudeerd en was in het Engelsch even goed thuis als zijn antagonist; die kroop daarop in zijn schulp met de woorden: „I beg your pardon, please remain where you are; I didn't know you were a gentleman."

Kenworthy zwaait verder grooten lof toe aan de Franschen die in hun koloniale gebieden geen rassenonderscheid maken en daardoor niet zulke moeilijkheden ondervinden. Het is verwonderlijk, dat hij met geen enkel woord over onze overzeesche gebieden rept, vooral waar wij zeer zeker in tact bij de Franschen niet onder behoeven te doen.

Het zou ons te ver voeren als wij te veel in details zouden treden; dat is ook niet noodig, want wij willen slechts de aandacht op het boekje vestigen, zonder het al te nauwkeurig onder de loupe te nemen. Verdere punten, die de aandacht verdienen, is het wantrouwen over en weer, voorts de blunders van vooraanstaande Engelsche politici, die Britsch Indië als een tweede Ierland beschouwen, de kwestie der Indische staatsschuld, de boycott-beweging. Men moet voorts de Congressactie niet overschatten, want daartoe behooren per saldo slechts 500.000 op een bevolking van 320.000.000. Waar het godsdienstfanatisme zoo hoog oplaat is natuurlijk ook een ruime plaats gegeven aan de antithese Buddha-Mohammed en ten slotte komt de schrijver tot deze conclusies:

1. Geef den Indischen leiders, die met Engeland willen samenwerken verantwoordelijke betrekkingen, desnoods den post van gouverneur
2. Algemeene amnestie.
3. Oprichting van militaire academies voor Indiërs, opdat meer Indische officieren in het Leger komen.

Dit is in het kort de inhoud van een beknopt, maar zeer leerrijk boekje, leerrijk vooral ook voor ons onder het motto: „Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht."

ETTY LEAL.

Studie-Commissie der Vereniging „Oost en West."

Doel:

De Studie-Commissie werd opgericht den 10en April 1909.

Hare taak is:

De behartiging van de belangen van jongelieden, afkomstig uit de Nederlandsche Overzeesche Gewesten, die ten behoeve van hunne (hare) opleiding in Nederland vertoeven.

In het belang van eene vervulling van deze taak in den ruimsten zin, streeft de Studie-Commissie naar samenwerking met andere verenigingen, colleges en autoriteiten, zoowel in Nederland, als in Oost- en West-Indië, die op overeenkomstig gebied werkzaam zijn. In het bijzonder is de Studie-Commissie werkzaam in samenwerking met den Raadsman voor Studeerenden aan het Ministerie van Koloniën.

Gedelegeerden:

Bij de uitvoering van hare taak wordt de Studie-Commissie ter zijde gestaan door een drietal gedelegeerden, de heeren:

W. Meijer, Oud-Inspecteur van het Inlandsch Onderwijs; B. Hoekstra, Oud-adj. Inspecteur van het Inlandsch Onderwijs en H. Rosier, Oud-Directeur bij het Voortgezet Inlandsch Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

De werkring dezer gedelegeerden bestaat in:

1. Het geven van voorlichting aan ouders en verzorgers in Oost- en West-Indië (of tijdelijk in Nederland vertoevende) omtrent de opleiding en de behartiging der verdere belangen van in Nederland vertoevende jongelieden;

2. Het verlenen van raad of het houden van toezicht op de hierboven bedoelde jongelieden;

3. Zoo noodig het uitoefenen der voogdijschap over jongelieden in haar geheelen omvang.

Tot het verkrijgen van inlichtingen en raad wende men zich schriftelijk tot den eersten gedelegeerden, den heer W. Meijer, Prins Mauritsplein 23 te 's-Gravenhage. Aan dit adres is een der gedelegeerden in den regel dagelijks in den voormiddag te spreken.

De zorg voor de in Nederland aankomende jongelieden omvat o.a.:

a. het afhaken van alleen reizende kinderen of jongelieden van de mailbooten;

b. het zorgen voor een voorloopig verblijf en vervolgens voor een duurzaam tehuis;

c. de aanschaffing der allereerst noodige kleding;

d. de volledige behartiging der studiebelangen.

Tehuis voor Indische Studenten:

Tot voorloopige huisvesting bij aankomst in Nederland — en voorts tot tijdelijke huisvesting in vacantiën, enz. — bestaat te 's-Gravenhage (Prins Mauritsplein 23) het „Tehuis voor Indische Studenten". In dit „Tehuis" wordt voor elk vol etmaal verblijf f 3,— berekend; voor logies en ontbijt alleen f 1.50; voor noenmaal f 0.75 en voor avondmaal f 1.—. Nedere inlichtingen geeft het reglement dier inrichting, dat hierbij wordt toegezonden.

Raadgeving, toezicht, geldelijk beheer, voogdijschap:

De ouders of verzorgers bepalen in welken omvang zij gedurende het verblijf der jongelieden in Nederland van den bijstand der gedelegeerden gebruik wenschen te maken.

Voor elk jongmensch, dat doorlopend onder toezicht of leiding der gedelegeerden staat (hierna aangeduid als „pupil"), wordt, ter vergoeding van administratiekosten, f 10.— per jaar of gedeelte daarvan in rekening gebracht. Adviezen worden gratis verstrekt.

De bemoeiing der gedelegeerden beperkt zich in den eenvoudigsten vorm tot het verlenen van raad omtrent de studie, de beroepskeuze en de verdere belangen van den pupil, waarmede gepaard kan gaan het doen van mededeelingen aan de ouders.

Ouders, die meenen aan hun kind zelfstandigheid te kunnen verlenen, zullen veelal toch goed doen, door hem in den persoon van den gedelegeerde een raadgever aan te wijzen, tot wien hij zich geregeld om voorlichting moet wenden.

Eene uitbreiding verkrijgt de bemoeiing, indien aan de gedelegeerden ook het uitoefenen van toezicht op de studie wordt opgedragen en het beheer der gelden, die aan den pupil worden verstrekt.

Het is raadzaam om — althans in den aanvang — de verstrekking van gelden aan den pupil door tussenkomst van den gedelegeerde te doen geschieden. Het is niet raadzaam daarnevens aan den pupil rechtstreeks zakgeld te verstrekken; dit leidt in den regel tot misbruiken. Ook behoort het zakgeld in overleg met den gedelegeerde te worden bepaald.

De meest werkzame bemoeiing van den gedelegeerde wordt verkregen indien hem de voogdijschap in haar geheelen omvang wordt opgedragen. Hieromtrent is het volgende op te merken.

Algemeene voogdijschap is, zoolang de geschiktheid van den pupil voor zelfstandigheid niet is gebleken, te verkiezen boven toezicht alleen; immers zonder verlening van macht kan bij gebleken noodzakelijkheid niet worden ingegrepen.

Aan den gedelegeerde behoort als voogd — met uitsluiting van anderen — de verstrekking van gelden aan den pupil te worden opgedragen.

Overigens kan de rechtstreeksche bemoeiing van den voogd met den pupil worden geregeld in overeenstemming met de wenschen der ouders. Voor jongeren kan zij, indien een andere persoon als dagelijksche verzorger is aangewezen, bestaan in een regelen optreden in overleg met dien verzorger. Voor ouderen kan de rechtstreeksche bemoeiing zich, bijaldien dit wordt gewenscht, bepalen tot raadgevend steunen.

De aanstelling tot voogd behoort te geschieden onmiddellijk bij den aanvang van het verblijf in Nederland. Wordt daartoe eerst later overgegaan, na aanvankelijke teleurstelling, dan zal verbetering veelal niet meer volledig te bereiken zijn.

De wenschen der ouders omtrent de uitoefening der voogdijschap kunnen worden vastgelegd in een notarieele actie, dan wel in eene volmacht op zegel (in Nederland f 0.30, in Indië f 1.50).

Inlichting van den gedelegeerde:

Het is noodig dat de ouders den gedelegeerde zoo volledig mogelijk omtrent den pupil inlichten.

De gedelegeerde dient op de hoogte te worden gesteld van de karaktereigenschappen van den pu-

ENGENSCHEN EN DUITSCHE
— HANDELS —
CORRESPONDENTIE
BOEKHOUDEN
PIPRONK
COLUMBUSSTR
153
DEN HAAG
VOLLEDIGE
OPLEIDING VOOR ALLE
PRACTIJK EXAMENS

5544

Het Paedologisch Instituut

te Amsterdam

5108

geeft paedagogische adviezen.

Directeur Prof. Dr. J. WATERINK.

Medisch Adviseur Prof. Dr. L. v. d. HORST.

TEL. 119445

TEL. 119445

De Bas & Co's Luxe Verhuur-Inrichting
SPECIALAAL TARIEF VOOR BUITENRITTEN
TAXI'S 15 CENT PER K.M.

Dag en nacht geopend. Gratis voorrijden.

Kantoor: DEIMANSTRAAT 334 — DEN HAAG.

Betrouwbaar adres voor Indische families. 5143

TEL. 119445

TEL. 119445

WENSCHT GIJ

bij Uw terugkeer in Nederland eene aangename bezigheid?

Fok dan edelpelsdieren in verbinding met pluimveeteelt!

Inlichtingen en adviezen worden gaarne gratis gegeven door N.V. Pelsdierenfokkerij „De Zilvervos" te Elspeet. — Tel. 3. 5059

DAMESSTOFFEN
ZOOVEL
VOOR DE TROPEN
ALS VOOR HOLLAND
BOTHE
Keizerstraat 21 Den Haag
STALEN WORDEN TEN
SPOEDIGSTE OP AANVRAGE
FRANCO GEZONDEN
DOOR GEHEEL NEDERLAND

5014

FIRMA P. v LOON

De Ruitersstraat 18 — LEIDEN — Telefoon 1061

≡ **ZUIVERAARS** ≡

Specialiteit in het verdelgen van Kakkerlakken, Torren, Krekels, Mieren, Ratten, Muizen en Wandgedierten. 5630

N.V. Drogisterij

De „Salamander"

„De Haagsche Drogist"

Winkels door geheel Den Haag.

Rijswijk en Voorburg.

5050

Telefonische bestellingen onder no. 110454.

HOOIKOORTS

Volkomen genezing mogelijk door

GENCYDO

Prospectus aanvr. bij Handelsonderneming

„WELEDA”

SCHEVENINGSCHEWEG 12 — DEN HAAG

Vertegenwoordigers voor N. O. I. 5624

Fa. Jacobson v. d. Berg en Co., Soerabaya

pil; van diens levenswijze en gezondheidstoestand in Indië, met name welke ziekten hij heeft doorgemaakt; van het onderwijs dat genoten is, ook op godsdienstig gebied; van het doel, dat men zich voorstelt te bereiken; van den aard der woonplaats, die men wenschelijk acht (grootte of kleine gemeente); van den aard van het gezin, waarin opname wordt gewenscht; van de wijze waarop vacaties kunnen worden doorgebracht; van de familieleden of bekenden, die in dringende gevallen gehoord kunnen worden en tenslotte van de wijze, waarop de reis naar Nederland zal worden gemaakt en eventueel het afhalen bij aankomst zal worden geregeld.

Deze inlichtingen zullen aan het hierboven vermelde adres van den eersten gedelegeerde gezonden behooren te worden, niet later dan twee maanden vóór het vertrek van den pupil uit Indië.

Aan den pupil behoort bij zijn vertrek naar Nederland te worden medegegeven een uittreksel van zijn geboorte acte, benevens andere belangrijke stukken, zooals diploma's, puntenlijsten en dergelijke, met opdracht — in het geval van voogdijschap — deze stukken aan den voogd in bewaring te geven.

Voorts behoort eene regeling te worden vastgesteld omtrent de geldverstrekking.

Ter voorkoming van moeilijkheden in buitengewone gevallen (ziekte, onvoorziene uitgaven, uitblijven van de periodieke geldzending door onvoorziene omstandigheden, enz.) behooren ouders, die ten behoeve van het geldelijk beheer gebruik maken van den bijstand der gedelegeerden, een reserve-bedrag, ten bedrage van een of tweemaal de maandelijksche geldzending, ter beschikking van den gedelegeerde te stellen.

Kosten:

Ten dienste van ouders, die te dezer zake geen ondervinding hebben, volgen hieronder eenige opgaven omtrent de kosten van opvoeding in Nederland.

De in Nederland te besteden kosten van eerste uitrusting bedragen ongeveer f 200 à f 300. Daarenboven kan een rijwiel (kosten ongeveer f 100) moeilijk worden ontbeerd.

De kosten van huisvesting (kostgeld) belopen in den regel f 70 à f 125 per maand.

Indien deze kosten niet hoger zijn dan bovenvermeld minimum ad f 70 en het schoolgeld niet meer belooft dan ongeveer f 120 per jaar, moet men als gezamenlijke kosten gemiddeld per maand rekenen op de volgende bedragen:

Voor een leerling op de lagere school ongeveer f 110; voor een leerling op een rijks-middelbare school ongeveer f 135; voor een leerling op een bijzondere of gemeentelijke middelbare school ongeveer f 155; voor een leerling student ongeveer f 150 aan de Landbouw-hoogeschool; aan de andere universiteiten f 175.

In bovenstaande cijfers zijn de kosten van boeken, schoolgeld of collegegeld en zakgeld begrepen. Zij zijn te beschouwen als een *minimum*.

Zij, wier kinderen geen recht hebben op vrijen terugtocht voor landsrekening, behooren de overtochtkosten ze klasse te deponeren bij eene bankinstelling te 's-Gravenhage ten name van de gedelegeerden; zulks om moeilijkheden te voorkomen bij terugkeer hunner kinderen, hetzij in een onverwacht geval of bij beëindiging der opleiding.

Later te treffen regelingen:

Het voorafgaande vermeldt alleen datgene, wat bij den aanvang der opleiding in Nederland geregeld behoort te zijn. Hetgeen daarna in het belang van den pupil te regelen overblijft, zal in nader overleg tusschen de ouders en den voogd zijn vast te stellen.

Doorzitten

bij Wielrijden en een door de Zon verbrande Huid. Schrijven en Smetten, verzacht en geneest men met

Doos 30, 60, Tube 80 ct. **PUROL**

Onze Overzeesche Gewesten.

Een boekje voor de Nederlandsche jeugd.

Dit boekje over hetwelk reeds een en ander medegedeeld werd, o.a. in het nr. van 23 April, no. 17, is thans verschenen en verspreid onder hen, voor wie het bestemd is.

Het is een uitgave onzer Vereeniging, welke, door haren inhoud, geheel gewijd aan de Overzeesche Gewesten, geen beter opschrift kon dragen, dan het hierboven aangegeven, zijnde overzichtelijk samengesteld in hoofdlijnen en punten, met aanpassing van de verwerkte stof. Waarbij men bedenke, dat wat ooit in druk verscheen of nog zal verschijnen over dat grootste eilanden-complex ter wereld, als zoodanig, niet anders zijn kan dan fragment.

Aldus is dan, overeenkomstig de bedoeling, de betekenis der landen, allereerst voor Nederland, aangetoond kunnen worden.

Ten bewijze hiervan de indeeling: Na de Algemeene Opmerkingen, de hoofdstukken: Hoe Indië en Nederland elkaar waardeeren moeten. Wat Indië en Nederland aan elkaar te danken hebben. Iets over ons Koloniaal Bestuur. Suriname en Curaçao.

Uit het slotwoord waarin enkele onzer „empire builders” genoemd worden, dit: „Laten wij reeds vroeg ons best doen, onze Overzeesche Gewesten te leeren kennen. Dan dragen wij allen ons steentje naar vermogen bij en dan zijn wij in dien zin allen empire-builders, ook wie niet behooren tot het groote vreedzame leger van Nederlandsche werkers in Oost en West”. Onze Overzeesche Gewesten is een leesleerboekje, met vermijding dus van het dedactische van het leerboek, is daarom een, hopen wij, gewaardeerde aanvulling van het onderwijs dat der jeugd, na schooltijd een aangename en nuttige verpoeringsleectuur zijn zal.

Op het banquet, na afloop van het Congres der Federation Française des anciens Coloniaux, te Parijs, nu ruim een maand geleden, richtte zich de Fransche Minister van Koloniën tot den Algem. Voorzitter onzer Vereeniging, in antwoord op diens te voren gehouden rede, en noemde hij het Nederl. Paviljoen (helaas, verwoest) de schoonste bloemknop der Tentoonstelling.

Het boekje dat nu het licht ziet, mag genoemd worden de schoonste bloesem van den boom der kennis welke onze Vereeniging verzorgt en aankweekt.

Voorspoedige Odyssea!

Van Week tot Week.

Van Maandag 29 Juni tot Zondag 5 Juli.

Het N. I. O. G. zal dit jaar, in de laatste week van September, een congres houden te Batavia. In de plaats van den hr. De Korte, werd de hr. Hagen als voorzitter benoemd, terwijl de hr. Kremer als secretaris de hr. Zijderlaan is opgevolgd.

Bij den Volksraad is een ontwerp-ordonnantie ingediend ter beteugeling van persexcessen, in „periodiek verschijnende drukwerken”, omdat, volgens de M. v. T. de middelen, welke de Overheid ten dienste staan, om persexcessen in tijden van spanning te keeren, niet doeltreffend en niet toereikend worden geacht.

De gezaghebber der Ond. afd. West-Nieuw-Guinea (Fak-Fak) seinde aan de regering dat op 19 Mei j.l. een treffen heeft plaats gehad bij Poeriri of Kaap Steenboom te Minika tusschen een hongiebende, afkomstig uit Zuid-Nieuw-Guinea en een aldaar patrouilleerende afdeling van de gewapende politie. Onzerzijds werden geen verliezen geleden.

Benoemd tot lid van de Permanente Commissie voor de bestudeering van de arbeidstoestanden ter O. v. S. mr. F. J. Nieboer, assistent-resident afd. Deli en Serdang, W. G. H. Palm, insp. v. d. arbeid te Bindji, J. H. Bitters, voorz. der Deli Plantersver., mr. H. Kolkman, lid v. d. Plaatselijken Raad van het Cultuurgebied der O. v. S., ir. H. J. F. Eckenhuysen Smit, adm. Deli Spoorweg Mij., J. Morton, vice-consul van Groot-Brittannië en Ierland te Medan, J. J. Tulleken, R. M. Soedardjani en Yap Soen Tjae; benoemd tot plaatsvervangend lid mr. M. Haisma en J. Duncan.

In de algemeene vergadering van het Al-Islam-comité te Soerabaya, bijgewoond door 1500 personen, vertegenwoordigend 61 Islamitische vereenigingen, heeft de voorzitter, de hr. Sangadji, het doel van het comité uiteengezet, dat o.a. bestaat in het vormen van een Islamitisch eenheidsfront en het hooghouden van den Mohammedaanschen godsdienst.

Verschenen is de M. v. A. op de alg. beschouwingen van den Volksraad over de begroting voor 1932.

5125

Van der Linden's Woontechniek

Voor 't gedistingeerde Interieur

Meubelmakerij Behangerij Stoffeerdery Verhuizingen

VAN DER LINDEN

J. S. BACHSTRAAT 51 — UTRECHT

Fabriek OUDENRIJN 38 — Telefoon 14819

Vertegenwoordigers overal te ontbieden.

5162

Schoenmakerij en Lederhandel „De Econoom”

Laan van Meerdervoort 570A (begin lijn 3)

DEN HAAG. TELEFOON 333706.

JACOB GILLESSTRAAT 12 — Telef. 556022

PRIMA SCHOENREPARATIEN

Kwaliteit hoog. Prijzen laag. 5498

Tevens groote sorteering School-, Acten- en Muziektasschen, Bagage-Artikelen, enz. enz.

GARAGE VAN DER VEN

Stalling Reparatie Verhuur

ZWARTE WEG 20 - DEN HAAG

Telefoon 112600

5152

WESSELING & Co.

ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN

LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)

TELEF. 2092

5635

E. v. d. HOEK, UTRECHT

VOORHEEN C. VAN KUYK

5164

Verhuizingen onder volle garantie per gesloten autotapisiers door geheel Europa. Vakkundig personeel. Eerste klas materiaal. Zeer billijk.

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf en ongevraagde tevredenheidsbetuigingen ter inzage — Pakkisten worden gratis bij elke verhuizing verstrekt.

KANAALSTRAAT 104 BIS A TELEFOON 15711

UTRECHT

UFRARADIO Radio-toestellen, direct op het lichtnet aan te sluiten (geen accu en anodebatterij), met ingebouwd luidspreker. Smaakvolle uitvoering in gepolitoerd notenhout. — Prijs f 195.—
UFRARADIO — UTRECHT
Wittevrouwensingel 2 (5145) Tel. 16024

Mevrouw Soekarno schonk het orgaan der P. N. I. de Persatoean Indonesia, haar gegeven bij de ontbinding van de partij, aan de nieuwe Partai Indonesia, hetgeen als aanwijzing wordt beschouwd dat ook ir. Soekarno accoord gaat met de Partai Indonesia, en de achterdocht van Mohammad Hatta niet deelt. Vooral hooger ontwikkelden treden tot de nieuwe partij toe.

Met ingang van 1 Juli a.s. worden alle salarissen van de Madoera Stoomtram met 10 % verlaagd, terwijl de promoties tot 1 Januari 1934 worden stopgezet.

In het jaarverslag der Soekaboemische Landbouw Vereeniging wordt met waardeering gewag gemaakt van het feit, dat de Inlandsche arbeiders de loonsverlaging aanvaardden in de volle overtuiging, dat zulks door de omstandigheden geboden was.

Blijkens een communiqué van het V. V. L., verzekerde de voorzitter, dat de actie tegen de salarisverlaging tot het bittere einde zal worden voortgezet. Voor de, te dien einde o.a. te houden openbare protest-meeting op het Koningsplein, op den 10den a.s., heeft de Resident van Batavia de toestemming geweigerd.

Onlangs had zich voor den Raad v. Justitie te Soerabaya te verantwoorden notaris Oppenkamp te Bodjonegoro, beschuldigd van grafschennis. Dit

VAN MARLE
EN
BIGNELL
Lange Voorhout 58
's-GRAVENHAGE
—
KUNSTVEILINGEN
MEUBELVEILINGEN
TAPIJVEILINGEN
—
Op aanvraag
wordt Catalogus
toegezonden

5551

is een principieel geding. De heer Opperkamp kocht n.l. in 1929 het oude land Koepang Praopan te Soerabaja, dat van het midden der vorige eeuw af nagenoeg geheel met Chinese graven was bedekt. Om het weer te verkoopen moeten de graven worden ontruimd. De familie van de daar begravenen protesteert tegen de inbreuk op de grafrechten. Teneinde een principieele beslissing uit te lokken werd door den notaris, in tegenwoordigheid van de politie, met een koevoet een begin gemaakt met het afbreken van een grafmonument, waarop automatisch een proces-verbaal wegens grafschennis volgde. Vooral in juridische kringen bestaat voor dit geding veel belangstelling.

Afgekondigd zijn te Willemstad de accijns op gedistilleerd en de invoerrechten voor sigaretten en bier, teneinde de begroting voor 1931 sluitend te maken en middelen te vinden voor latere aflossing van de kasvoorschotten, welke Nederland verleent. De accijns op gedistilleerd wordt verhoogd van f 120 op f 200, de invoerrechten op sigaretten van 20 op 40 cent per 100 stuks en de invoerrechten op bier van f 20 op f 40. De Koloniale Raad weigerde een verhoging van de accijns op wijn van f 40 op f 80.

De vliegdiens van de Pan American Airways op Curaçao is 1 Juli stopgezet.

De gouverneur heeft de plannen ontvouwd voor de economische ontwikkeling van de drie Bovenwindse Eilanden. Overwogen wordt een maandelijksche stoombootverbinding en drieweekse zeilschipverbinding met Curaçao; een tiendaagse verbinding per motorschoener tusschen de drie eilanden en St. Thomas en St. Kitts, ter bevordering van den afzet van slachtvee en melkdiere, zuivelproducten, landbouwproducten en kantwerk, via den handelsagent te Curaçao. Het gouvernement subsidieert den afzet van het Nederlandsch fabrikaat op de Bovenwindse eilanden en de bevordering van landbouw en veeteelt via verenigingen op St. Eustatius en St. Maarten met rentelooze voorschotten. Een onderzoek is gaande naar de mogelijkheid om jong vee van plantagehouders op Curaçao aldaar te doen weiden; mogelijkheid van de bevordering van den grooten landbouw op St. Eustatius op voordeliger condities, het beschikbaarstellen van grond, het verstrekken van voorlichting en het bewerkstelligen van den afzet via den handelsagent. Getracht zal worden de reeders van touristenbooten te bewegen Saba in hun reisplan op te nemen. Het draadloos station op St. Eustatius komt binnenkort gereed. Maatregelen worden beraamd ter bestrijding van de hoekwormziekte ter verbetering van de Simpsonsbaai en tot geleidelijke verbetering van de positie van Saba. Voorts zal het gebruik van de Nederlandsche taal worden bevorderd. Met ingang van 1 Januari wordt de gebruiksbelasting en de grondbelasting afgeschaft, terwijl een voordracht is ingediend tot afschaffing van de inkomstenbelasting. De gouverneur vertrekt 20 Juli naar de Bovenwinden en keert 3 Augustus terug.

Berichtgeving, hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

VICTORIA-WATER
OBERLANNSTEIN
HEERLIJK GEZOND
NATUURLIJK BRONWATER 5504

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvljijt

Toename van Europeesche Kunstnijverheid.

Dat de beoefening der kunstnijverheid hier in het Westen, met name ook in Nederland, toenemende is, bewijzen ook de vele tentoonstellingen, welke op dit gebied telkens in verschillende steden van ons land worden gehouden en waarbij steeds grootere verscheidenheid van kleinkunst te bewonderen valt. Zoo waren verleden maand in de daartoe zeer geschikte bovenzalen der firma Pander en Zonen in de Wagenstraat te 's-Gravenhage, in en naast de modern ingerichte woonkamers, allerlei gebruiksvoorwerpen ten toon gesteld, die tot de beste soort van handwerkkunst gerekend mogen worden, zoowel wat weef- en batik-arbeid, wat raffia- en aardewerk, als metaalproducten betreft. Het meerendeel dier gebruiksvoorwerpen getuigt van een ernstig streven en munt uit door schoonen eenvoud.

Om maar enkele voorbeelden te noemen: de door Mej. Rie Knapper — Heerengracht 553 te Amsterdam — ontworpen en geweven wand- en divankleden, zoowel als hare kussens, tasschen en jasjes, zijn bijzonder aantrekkelijk door de harmonische kleurencombinaties en rationeele teekening, uit de techniek voortvloeiend. Hetzelfde is ook het geval met het handwerk van mej. C. P. Waayer, wier adres is: Hotel Lommeroord, Heerenweg 86, Heemstede en die ter tentoonstelling deed zien, hoe bedreven zij is in het zoogenaamd „Egyptisch vlechten”, welke sierlijke capes, tasschen, thee-warmers en andere gebruiksvoorwerpen zij er van weet te maken.

Wijlen mej. Siewertsz van Reesema, is de eerste geweest, die een goede tiental jaren geleden deze oude techniek, welke ook in Britsch-Indië bekend is, heeft doen herleven, toen door de opgravingen in Egypte de aandacht er weer op gevestigd werd.

Van Pieter van Gelder, die vroeger naam maakte door zijn mooie marionetten, vielen nu vooral op zijn bakjes en mandjes van pitriet, welke hij na ze in één kleur — meest zwart — gebeitst te hebben, met de guts bewerkt, zóó, dat de lichte rietkleur weer te voorschijn komt in mooie regelmatige patronen. Ook zijn metalen vazen en kralenkettingen wijzen echter op Oosterschen invloed. Wederkeerig zouden ook de Indonesiërs b.v. door zijn handwerk, dat zoo dicht bij het hunne staat, kunnen worden geïnspireerd en eveneens door het gevoelige zoo eenvoudig gehouden aardewerk van mej. Nel Houtman en de verschillende bakjes, kommetjes en schalen, welke juist uit de fraaie houtsoorten der overzeesche gewesten vervaardigd, zoo bijzonder tot hun recht komen.

Ook het aantal klein-kunst-zaken neemt in den laatsten tijd sterk toe en dikwijls ziet men er zeer aantrekkelijke voorwerpen uitgesteld. Wel een bewijs, dat het aantal beoefenaars der handwerkscunst toeneemt en het gehalte van hun arbeid verbetert, hetgeen ongetwijfeld een gevolg is van het toenemende onderwijs in handenarbeid op de scholen en de daarmee in verbandstaande verbetering van het teeken-onderricht.

Nu de vacantie aanbreekt worden in verschillende scholen tentoonstellinkjes aangelegd van het werk der leerlingen, waardoor de gevoerde onderwijsmethode goed aan het licht komt. Zoo in de uitgebreid-lager-onderrwijs Kopschool A aan de Mient 351, een z.g. „volkschool” dus, ziet men op het oogmerk een bijzonder soort teekenswerk, onder leiding van den bekwamen onderwijzer in dat vak, den heer Leendert Ek, uitgevoerd, dat tot zeer verblijdende resultaten heeft geleid. Volgens zijn methode laat hij de zeer jonge kinderen op hun eigen primitieve wijze geheel vrij uit het hoofd teekenen en wekt hen daartoe met alle kracht op. Hij vertelt hen b.v. een verhaaltje, waarvan de kleintjes dan eerst alle onderdeelen afzonderlijk weergeven, doch daarna moeten zij op een nieuw blad daarvan een geheel maken, hetgeen meestal heel aardig gelukt.

Zoodra de leerlingen echter wat ouder worden, vinden zij zelve dergelijke teekeningen te „kinderachtig”, willen 't „mooier” doen en daarbij komt hen dan de speciale leiding van den heer Ek goed te pas. Hij laat hen dan, ook geheel vrij, zelfgezochte motieven in een gegeven vlak verwerken, waarvan zij dan vanzelf, „spelenderwijs” zou men kunnen zeggen, alle eigenaardigheden leeren kennen en tegelijk de plaatsing der figuren al doende steeds beter leeren uitvoeren en het is dikwijls verwonderlijk tot welke goede resultaten dit leidt bij eenigszins begaafde leerlingen, die, vanzelf ook al weer vaak de bewondering en de lust tot dergelijk werk bij minder bevoorrechte klasgenooten weten op te wekken.

Een navolgenswaardigheid bij deze school is, dat zoowel de onderwijzeres in naaldwerk als de slöyd-leeraren hun onderwijs bij deze teekensmethode doen aansluiten, waardoor, dank zij ook hun zorg en toewijding, dikwijls zeer nuttige en tegelijk fraaie gebruiksvoorwerpen, echt kunsthandwerk, door de

leerlingen vervaardigd wordt en deze er hoe langer hoe meer liefde voor krijgen, welke zij ook dikwijls op hunne huisgenooten overbrengen.

Onwillekeurig vloeit hieruit dus alweer vanzelf een mooie en in deze moeilijke tijden, zoo hoogst noodige sociale arbeid voort. Juist hetgeen waartoe „Boecatan” met de bevordering der volkskusten in Indonesië reeds gedurende meer dan een kwart eeuw getracht heeft, het volksonderwijs daarginds heen te sturen. Van de vorderingen op dit gebied bereikt, door eenigen ambtenaar voor den handenarbeid in Nederlandsch-Indië, den heer R. Adolf, mochten wij, helaas, in den laatsten tijd, hoegaenaamd niets meer vernemen.

Wél hoorden wij van het Volksraadlid voor Bali, Tjokorde Soekawati, onder wiens leiding de kunstenaars uit het rijkbegaafde eiland naar de Parijsche Tentoonstelling zijn gekomen, die daar gelukkig weinig van den brand te lijden hebben gehad, dat van gouvernementswege, door middel van het te Bandoeng gevestigde proefstation en laboratorium op textielgebied, indantren-verfstoffen aan de Balische weesters zullen worden verstrekt. Dit is reeds een stap in de goede richting, want voor de kleurrijke doeken — veelal sarongs en slendangs van ikat- en plaggi-werk — werden al meer en meer de goedkoopste en slechtste aniline kleurstoffen gebruikt, welke niet alleen akelig schel van tint zijn, maar ook jammèrlijk verschrompelen. Dit brengt ons echter het oordeel te binnen van den heer en mevrouw Polak, oprichters van de kunstweverij „Het Paapje” in de Papelaan te Voorschoten, welke wij onlangs het voorrecht hadden te mogen bezichtigen bij gelegenheid van de Jaarvergadering der „Zuid-Hollandsche Vereeniging voor Kunstnijverheid”. Deze experts in het vak, verven zelve hun weefmateriaal met allerlei plantaardige kleurstoffen, daar, naar hunne op de praktijk gebaseerde meening, geen der synthetische verven in warmte van toon daarbij kunnen halen. De resultaten door hen bereikt, zijn werkelijk bewonderenswaardig. Maar zooals gewoonlijk, worden deze meer in het buitenland dan hier gewaardeerd, getuige: de vele bestellingen o.a. uit Engeland.

Zou ook hierin niet een wijze les liggen voor Indonesië?

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

De Sovjet-unie en het communisme rondom den Pacific

De Deli. Crt. (1/6) constateert dat men Rusland niet geheel weren kan, maar waarschuwt er voor om de uiterste waakzaamheid te betrachten. Men steekt de hand aan Rusland toe ook in die landen, welke den Sovjet-Staat niet hebben erkend. In de geheele wereld-geschiedenis ziet men, dat de handel zijn weg zoekt, ook door een warnet van politieke geschillen heen. Handel kijkt niet naar godsdiens, nationaliteit of politiek beginsel. Men kan Rusland economisch op den duur niet buitensluiten en men zal als gevolg daarvan, steeds meer tot erkenning van de Sovjet-Unie moeten overgaan. Maar men moge wel voor oogen houden, dat de Unie van Sovjet-Republieken niet uitsluitend en in de eerste plaats activiteit op handelsgebied tentoonspreidt. Rusland beschikt over een politieke organisatie over de geheele wereld. Als hoogste doel heeft het de wereldrevolutie voor oogen staan en het laat geen middel onbepoofd om overal in het buitenland communistische kernen te stichten, welke tot taak hebben onrust te stichten en de wereldrevolutie voor te bereiden. De wereldrevolutie moet de mogelijkheid tot algemeene invoering der communistische productiewijze brengen.

Naar aanleiding van een van Shanghai uit verspreid Maleisch schotschrift schrijft het „A. I. D.” (De Loc. 6/5, blz. 40) o.m.: Het communisme organiseert zich om den Stillen Oceaan, en het doet zulks openlijk. Van uit China zijn honderden enveloppen gezonden naar particulieren, verenigingen en dagbladen, inhoudende pamfletten, die de communistische leer verkondigen. Aan de bewoners van de Malay States en van Ned. Oost-Indië wordt een gedragslijn voorgeschreven. Dit geschrift is het eerste van het geregeld te verschijnen orgaan „Soeara Boeroe”, dat in het Maleisch een hand-leiding zal geven voor de roode vakbonden in de landen rondom den Pacific. Het secretariaat dezer vakbonden bindt den strijd aan tegen de nationalistien en de fascistien; het predikt den opmarsch van alle revolutionairen tegen imperialisme en kapitalisme, zoowel uitheemsche als inheemsche; het wijst ter navolging op het voorbeeld, dat Sovjet-Rusland geeft. De eerste Mei is voor het communisme de dag der bevrijding.

P. N. I.-Exit, Een gevaar.

De Loc. (5/5, blz. 19) is van oordeel, dat in Ned.-Indië geen krachtige en gelijkgerichte inheemsche beweging bestaat. Zij wordt wel gesuggereerd, en die suggestie wordt het sterkst van Nederlandschen kant uitgeoefend door de S. D. A. P. en door de „Stuw”-enkelingen. Levend, echt en werkelijk, gezond en natuurlijk is stellig het nationaal gevoel, waarvan iedere ontwik-

Een bezoek aan
onze modelkamers
loont de moeite.

MEUBELFABRIEK MESKER PARKSTRAAT 10 DEN HAAG

5604

kelde Javaan, Soendanees en Sumatraan zich meer en meer bewust wordt. Kunstmatig, onnatuurlijk en geforceerd is het waanbeeld, als zou het samengaan van zeer verspreide en veelsoortige leiders onder leiding van extreme figuren beteekenen, dat dit extremisme de wezenlijke uiting van die nationale gevoelens was. Dit zal altijd weer worden beproefd. Telkens als men tracht deze suggestie te realiseren, moet men zijn toevlucht nemen tot de middelen, die de P. N. I. bezigde: *inwerking op de niet-begrijpende massa*. Men mag van alle ontwikkelde Inheemschen vergen, dat zij zorgdragen dat hun nationalisme niet vereenzelvigd wordt met het voorbarig en schadelijk streven der zeer kleine groep van virulente extremisten; en het blijft de taak der Overheid daarbij te helpen en, baat dit niet, om juist zooals tegenover de P. N. I. geschiedde, in te grijpen, tot bescherming der bevolking.

Prof. mr. J. M. J. Schepper, hoogleeraar aan de Rechtshoogeschool te Batavia, heeft in een brochure het P. N. I.-vonnis gehekeld, rechtens en Regeering gelaakt en de uitspraken onder aanroeping van Kant, als strijdig met het heiligst menschenrecht, verworpen. N. h. i. van *De Loc.* (29/5) steunen de inzichten van prof. S. op een rechtsopvatting, die niet houdbaar is; en of het den auteur nu gelukt in het geldend recht mazen aan te wijzen, waardoor de beklagden formeel hadden kunnen ontsnappen, doet er weinig toe: de eenige conclusie blijft dan, dat het maar gelukkig is dat dit niet gelukte. Want de hoofdzaak blijft, dat de maatschappij beschermd moet worden tegen kwade propaganda zooals de P. N. I.-leiders bedreven. Kan de geldende wet dit niet genoegzaam doen, dan moet die wet gewijzigd worden, opdat een veroordeeling kan volgen, welke niet op allerlei formeele gronden aangetast kan worden, gesteld dan, dat die aantasting juist ware. Want de Ned.-Indische Regeering heeft tot plicht te zorgen, dat het onmogelijk is voor welke volksleiders ook, om bewust of onbewust zoodanige actie te voeren, dat daardoor het volk gebracht wordt tot daden van verzet, die het in schade en leed bekopen moet. Dat blijft: de hoofdzaak. De noodzaak dier bescherming, en de heiligheid van dien plicht der Overheid, behoort ieder in te zien.

Wij verwijzen naar *De Loc.*, die een verslag bevat van de „Protestvergaderingen tegen de P. N. I.-vonnissen” (4/5, blz. 9) en van „Stokvis' Afscheid” (19/5, blz. 19).

Nieuw bewind.

Naar aanleiding van het bericht van de benoeming van den nieuwen Gouverneur-Generaal formuleert *De Loc.* (9/5, blz. 31) haar oordeel en verwachting als volgt: De benoeming van een figuur, die Indië niet kent en zich omtrent de groote Indische vraagstukken nog een oordeel moet vormen, kan een ernstig bezwaar blijken; de landvoogdelijke taak wordt daardoor stellig nog zwaarder; enig voordeel ligt stellig in de volstrekte onbevangenheid, waarmede zij begonnen wordt. Wanneer het juist is, dat daardoor tevens een zeker ministerieel overwicht zal ontstaan, kan dat in politiek opzicht sommigen geruststellend voorkomen, maar moet voor teleurstelling worden gevreesd. Grond voor goede verwachting geeft wel het feit, dat de nieuwe Landvoogd, door praktijk en werkzaamheid, vooral den economischen factor helder zal zien en dienaangaande ook in den vreemde georiënteerd is; en die factor is juist in dezen tijd zóó belangrijk, dat daaraan wel een aanzienlijk deel der regeeringszorgen moet toevallen. In politiek opzicht kan men, zoo wil het voorkomen, een tijdperk van consolidatie verwachten, waarbij de voornaamste zorg zal zijn om hervormingen, die in het laatste decennium tot stand kwamen, de atmosfeer en de gelegenheid te geven om rustig door te werken. Nuances en veranderingen kunnen alleen de uitvoering van het bewind betreffen; doch de groote lijnen der koloniale staatkunde worden door de wisseling in landvoogdij niet veranderd. Voor de eerste jaren blijft echter het streven, om Indië, geschokt maar ongehaavend, door de werelddepressie te brengen, de groote taak.

De Loc. (8/5, blz. 17; 11/5, blz. 3 en 20; 14/5, blz. 3; 18/5, blz. 3 en 11) geeft een resumé van de persstemmen over den nieuwen Landvoogd.

Later pensioen.

In *De Loc.* (7/5, blz. 3) bespreekt M. M. de „Bezuiniging en efficiency in het Leger”. Het aantal hoofd- en opperofficieren in verhouding tot het aantal subalternen is, vergeleken met dat van andere legers, eerder gering dan groot te noemen. Hierin schuilt niet de fout, dat het Indische leger, in verhouding tot zijn sterkte, wel een zeer duur leger is. Er is een andere drawback, die de begroting ernstig drukt. De militaire pensioenen b.v. bedragen bijna f 30 miljoen, terwijl de begroting van het D. v. O. f 71 miljoen bedraagt. Schr. bedoelt *het dubbel berekenen van de Indische dienstjaren en de daaraan verbonden snelle pensionneering van officieren en ambtenaren*. In de laatste kwarteeuw hebben geneeskunde en hygiëne dusdanige enorme vorderingen gemaakt, dat de schrijver met een gerust geweten de stelling durft te poneeren, dat het dubbel tellen van de Indische dienstjaren een verouderd begrip is. De nadeelen van de te vroege pensionneering zijn duidelijk. In de eerste plaats de enorme en steeds aangroeiende pensioenslast. De onevenredige stijging is hoofdzakelijk aan dit systeem te wijten en niet aan de hooge pensioenen, die men als een onvermijdelijke premie moet beschouwen om den over het algemeen geringeren lust van den Hollander in een tropenloopbaan te stimuleeren. Houdt men officieren en ambtenaren, zoowel subalternen als hoofdofficieren langer in dienst, dan worden veel minder in de hogere rangen gepensionneerd, terwijl bovendien de gepensionneerden een gemiddeld veel korter aantal jaren van hun pensioen zullen profiteren. Er zou daardoor veel meer continuïteit in de leidende betrekkingen van ons leger zijn en de jaarlijksche aanvulling van jonge officieren zou automatisch kleiner worden. De voor promotie naar de hoofd- en opperofficiersrang geselecteerde officieren hebben dikwijls een zeer kostbare verdere opleiding genoten. Door de snelle bevorderingen en het snelle pensionneeren profiteert het Land al heel weinig van die speciale kennis. M. M. verwacht al een aanzienlijke verbetering, indien men begon met de Indische dienstjaren 1½ maal de Hollandsche dienstjaren te doen tellen, met behoud in groote lijn van de thans geldende pensioensbepalingen. Zulks zou ten gevolge hebben, dat eerst na 26 jaren aanspraak op vol pensioen en na 30 jaren op maximum pensioen zou verkregen worden.

Het *Soer. Hbl.* (*De Loc.* 19/5, blz. 27) wijdt eveneens een artikel aan het onderwerp: „Militair pensioen te verlenen op lateren leeftijd”. De tijden van het zware leven, met de zeer sterke uitdunning door ziekten en klimaatsinvloeden, zijn voorbij; thans is er geen aanleiding een Indisch dienstjaar dubbel te tellen. Men make zich niet ongerust over het feit dat wij ietwat oudere hoofd- en opperofficieren zouden krijgen; de groote oorlog heeft geleerd, dat de militaire leiding nog uitstekend kan geschieden door mannen van zekeren leeftijd.

De tabak van Deli.

Sumatra's Oostkust gaat zoo zwaar gebukt onder de gevolgen der malaise, dat het inderdaad een verademing is, indien eens geschreven wordt over de tabak van Deli, die wellicht wel eenigen invloed van de malaise ondervindt, maar die toch bij een goeden oogst prijzen maakt, welke behoorlijk winst laten. En dat terwijl alle andere producten thans verlies opleveren. In de *Deli Crt.* (11 t/m. 13/5) vertelt de hoofdredacteur van zijn bezoek aan de Deli Maatschappij. In een fermenteerschuur zag hij een *bevochtigingsinstallatie in werking*. De zeven installaties der Deli Mij. zijn van nut op de Bohorok-ondernemingen. In den schuurtijd komen op deze ondernemingen dagen voor welke zóó droog zijn, dat het sorteeren van de tabak vele moeilijkheden oplevert. De tabaksbladen zijn door de groote droogte niet soepel, waardoor veel „stuk” veroorzaakt wordt; bij zeer groote droogte kan niet gewerkt worden en deze stilstand van het werk is een groote schadepost. Daaraan komt de bevochtigingsinstallatie tegemoet. Door verstuivers wordt het water in zeer fijne deeltjes door de sorteerruimte verspreid, waardoor de tabak haar soepelheid behoudt. Op de onderneming Poengei zag de heer Van den Bergh een *ploeg in werking*, welke tusschen twee locomobielen heen en weer wordt getrokken en welke den grond een halven meter diep omwerkt. Deze bewerking wordt toegepast na het voorkomen van *slijmziekte*; het omwerken van den grond, gevolgd door een braakliggen, roeit de ziekte uit.

Cultuurzaken worden behandeld door de *Deli Crt.* (20/5 „Onderhoud met de N. V. V.-delegatie”; 28/5 „Tabaksdelegatie naar Amerika”) en *De Loc.* (4/5, blz. 6 „Kleine Landbouw”; 13/5, blz. 33 „Bezoek” van het N. V. V.; 16 en 19/5 „Zelf zagen” door het Boschwezen; blz. 18 „Genève over Java's Cocablud”; 21/5, blz. 4 „De Suiker-ordonnantie”; 26/5, blz. 7 „Chadbourne”; blz. 9 „Invoer uit Ned.-Indië in de V. S.”; blz. 19 „Perspectief”, Dr. Bernard).

„Rules”.

Van de meeste particuliere werkgevers in Indië kan tot dusver gezegd worden, dat zij hun sociale taak in depressietijd verstaan. Bij belangrijke groepen blijven ontslag en loonsverlaging zoo dicht mogelijk bij de grens, die door de harde noodzaak wordt bepaald. Er zijn echter uitzonderingen. Het „Nieuws”, de „Java Bode”, *De Loc.* (26/5) en de *Deli Crt.* (3/6) kunnen zich niet vereenigen met de wijze waarop de Ned. Kol.

's-Gravenhaagsche Zwem- en Badinrichting Mauritskade — Telef. 113030

Twee afzonderlijke zwembassins voor dames en heeren den geheelen dag goepend. — Russische-, Turksche-, Electr. Licht-, Electr. Kuip-, Douche en Geneeskundige Baden.
— Tarief gratis op aanvraag — 5107

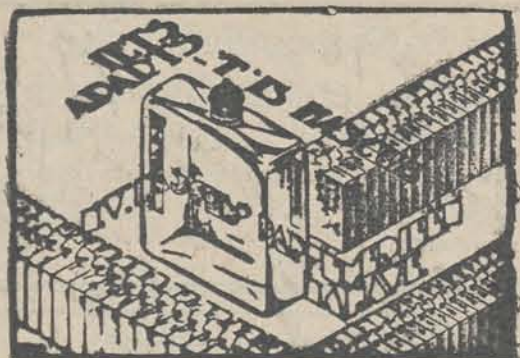
Petr. Mij., een overwegend Amerikaansch concern (op Sumatra) meent haar personeel te mogen bejegenen. Het Volksraadslid Van Lonkhuyzen heeft reeds eenige vragen tot de Regeering gesteld.

In dit verband vestigt de *Deli Crt.* (4/6 „De N. K. P. M.”) de aandacht op een artikel in de „Java-Bode”. Het Amerikaansch systeem van aannemen van personeel, dat bij de Koloniale wordt gevolgd, moet — volgens de „J. B.” — noodzakelijkerwijze leiden tot belangrijke personeelsmutaties. Rijp en groen wordt aangenomen en al naar de praktijk uitwijst, wordt wat bruikbaar wordt geacht, behouden. Maar voor die bruikbaarheid legt de Amerikaan een heel anderen maatstaf aan dan wij zelf gewend zijn te doen. Zijn psyche is geheel anders. Hoewel kennis en ijver natuurlijk belangrijke factoren zijn bij die bruikbaarheidsbeoordeling, staan zij in het Amerikaansch begrip toch nog op den achtergrond en worden zij beheerscht door den eisch van een praktische vlotheid, waaraan maar weinig Nederlanders kunnen voldoen. En zeer zeker niet Nederlanders met eenige wetenschappelijke opleiding en gedegen kennis, die, willen zij in den Amerikaanschen smaak vallen, veel van die gedegenheid moeten laten schieten en die, naar Amerikaansch systeem bij de oplossing van een probleem liever maar een oppervlakkigen greep in de ruimte moeten doen, welke tot een snelle afwikkeling leidt, dan een bestudeerde en weloverwogen oplossing moeten zoeken, welke vertraging in de uitvoering geeft. De Nederlander kan dit niet. En het is eigenaardig, dat juist deze specifiek Nederlandsche eigenschappen, die ons land in menig opzicht zulk een schitterenden naam hebben gegeven, een geweldige drawback zijn om in den Amerikaanschen smaak te vallen. Het is dan ook juist op dit punt geweest, dat zoowel in de hogere als de lagere rangen vele Nederlandsche werkers, die bij ons tot de zeer goede krachten zouden worden gerekend en die ook van hun eigen deugdelijken arbeid overtuigd zijn, door een Amerikaanschen bedrijfsleider als ongeschikt werden beoordeeld.

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

T. a. v. de ontbinding der P. N. I. en de oprichting van een nieuwe partij welke kort daarop plaats had, zegt de *Siang Po* van 29 April (redacteur Saeroen) dat men met een variant op een bekende Fransche uitdrukking zou kunnen zeggen: „Le parti est mort, vive le parti!” (Geleerd, maar niet van pas! — Red.) De overgebleven leiders van de P. N. I. hebben thans een nieuwe vereniging opgericht met „selfhelp” tot grondslag en de onafhankelijkheid van Indonesië als doelstelling. Behoeft het nog nadere verklaring, vraagt schrijver, welke houding de nieuwe organisatie in de volksbeweging zal aannemen? In dezen tijd, nu Boedi Oetomo haar deuren voor alle Indonesiërs heeft opengezet en de P. R. I. en de P. S. I. nog bestaan, heeft men geen nieuwe partij nodig, tenzij die een reïncarnatie is van de ontbonden P. N. I. en dat bovenbedoelde jongste organisatie een opvolger is van de P. N. I., kan men opmaken uit het slotstuk van de ontbindingsverklaring: „Ofschoon de Partai Nasional Indonesia ontbonden is, zijn we er van overtuigd dat het nationalisme hetwelk door de P. N. I. in het hart van het volk is geplant, steeds feller zal oplaaïen en dat het Indon. volk zich nog meer zal inspannen om de vrijheid van land en volk te verkrijgen”. Als we hier bij de ontbinding van de P. N. I. van een terugtocht kunnen spreken, dan is het zeker een strategisch terugtrekken. Zoolang de samenleving nog zooveel gebreken toont, zal het niet gemakkelijk zijn om de volksbeweging te stuiten. Door allerlei tegenwerpingen en belemmeringen wordt het volk steeds rijper, zoodat er tenslotte een beweging zal ontstaan die zich niet gemakkelijk laat intimideeren. Verbiedt men 't bestaan van elke nationalistische vereniging, dan zullen er ondergrondse partijen ontstaan. De Landraad heeft een zwaar vonnis uitgesproken, de Raad van Justitie heeft het bekrachtigd, de reactionnaren lachen... Wij alleen zijn er nog niet van overtuigd, besluit schrijver, dat zulk een daad achteraf niet een vergissing zal blijken te zijn en dat de reactionnaren niet te vroeg hebben gejuicht!

Hetzelfde blad publiceert in zijn nummer van 1 Mei een bekendmaking, gedagteekend Djakarta 1 Mei 1931, gericht aan het volk van Indonesia en met nationale groeten geteekend door het bestuur der „Partai Indonesia”, waarin de oprichting van deze nieuwe politieke partij wordt bericht, een partij met Indonesisch nationalisme en met selfhelp tot grondslagen. De richting der partij is: „naar een Vrij Indonesia”. De weg om tot dit doel te geraken zal zijn: a. uitbreiding van de politieke rechten der Indonesiërs en intensivering van

5606

het streven van het volk ter verkrijging van een nationale regering op democratischen grondslag; b. verbetering der sociale bestaansomstandigheden; c. verbetering der economische bestaansomstandigheden. Leden kunnen slechts zijn Indonesiërs van de mannelijke en vrouwelijke kunne die den leeftijd van 18 jaar bereikt hebben. De partij huldigt het volgende beginsel: „Elk volk heeft het recht om zijn eigen lot te regelen”. Voor de niet-onafhankelijke naties, zooals de Indonesiërs die onder Nederlandsch bestuur staan, houdt dat beginsel in: de plicht om te werken voor de verkrijging van de vrijheid van het vaderland. De toestand in de koloniale bezittingen toont aan dat de nooden en behoeften van het overheerschte land steeds strijdig zijn met die van het overheerschende. Daarom is het de overtuiging van de Partai Indonesia, dat het Indonesische volk in zijn arbeid in de richting van nationale onafhankelijkheid steunen moet op eigen kracht en bekwaamheid. Voorts dat in dien arbeid het tot één ras behorende volk van Indonesia zijn kracht moet zoeken in de Eenheid, zonder klassen- of geloofsonderscheid. De partij doet een beroep op het volk van Indonesia om haar in deze moeilijke tijden moreel en materieel te steunen, opdat zij haar plicht ten aanzien van Moeder Indonesia naar behooren zal kunnen vervullen. Men late zich niet ontmoedigen, al is de politieke hemel verduisterd sedert het breken van een der vleugels der beweging.

In de *Bintang Timoer* van 27 April wordt onder het hoofd „Het Nationaal Fonds in gevaar?” de ontwerpordonnantie betreffende geldinzamelingen besproken. De P. P. P. K. I. zal volgens het blad er wel toe moeten overgaan het doel van het Nationale Fonds uiteen te zetten. Het behoeft geen verklaring dat de aangekondigde ordonnantie voor het volk een belemmering zal zijn om eenig kapitaal bijeen te brengen zoodra het doel daarvan maar eenigszins in verband staat met het streven der Inheemsche volksbeweging naar onafhankelijkheid. De schrijver vindt dat bedoelde ordonnantie inderdaad niet geruststellend is, maar het blad zegt te hopen dat men intusschen, waar thans nog geen wet bestaat die het kan verbieden, doorga met zijn bijdrage voor het Nationale Fonds te geven.

Het blad *Swara Oemoem* van 2 Mei kan de vrees dat de nieuwe wetsbepalingen betreffende het inzamelen van geld het Nationaal Fonds en indirect de volksbeweging, zullen belemmeren, niet deelen. Dat de Regeering bepalingen in het leven roept die de openbare rust en orde waarborgen, valt te begrijpen. Zoolang het Fonds goed beheerd wordt en het geld aan het voor oogen gesteld doel wordt besteed, zal de Overheid het met rust laten. Dat sommige ambtenaren, vooral op kleine plaatsen, de beweging zullen belemmeren, kan worden verwacht, maar is het niet de plicht der leiders om de lieden daar dan op hun rechten te wijzen en in het algemeen van voorlichting te dienen? Indien het nationalisme reeds diep wordt gevoeld, zal men niet alleen klaar staan om de financieele offers te brengen, maar er zelfs zijn hals voor over hebben. En als het waar is dat deze ordonnantie moet dienen om de beweging te fnuiken, dan is dit des te meer een reden tot blijdschap, want daarmee wordt dan bewezen dat onze actie de juiste is en de geest door ons er in gebracht, overal doordringt.

Naar aanleiding der benoeming van den nieuwen Landvoogd wijst de *Siang Po* van 9 Mei er op dat deze een onbekende voor Indonesia is en dat het geen verwondering behoeft te baren dat de Europeesche bladen, die gaarne een G. G. met een ijzeren vuist hadden gezien, teleur gesteld waren, hoewel heelemaal niet gebleken is dat deze Landvoogd een zwakken aard heeft. Als ex-president van de Koninklijke behoort hij tot de kapitalisten, zoodat het geen verwondering baart dat er van de zijde der socialistischen bezwaren tegen zijn benoeming werden geuit. Het blad acht het beter dat deze onbekende dan iemand als de heer Colijn werd benoemd, omdat diens benoeming tegenstellingen zou hebben verwekt en men thans alleen maar vermoeden kan en niet veroordeelen. Toch weet het blad dat de nationalistischen er anders over denken, maar daarover behoeft niet nader uitgewijd te worden, daar bekend is dat zij alleen maar naar de vrijheid streven: een Landvoogd, wie hij ook zij, zal een Hollander wezen er er zal nooit een Landvoogd komen die het Hollandse gezag zal benadeelen. Overigens zal het bestuur over Indië aanvankelijk geen veranderingen vertoonen, daar de heer De Jonge daar nog als nieuweling

tegenover staat, zoodat men eerst na eenige maanden conclusies zal kunnen trekken. Daarom, besluit schrijver, is het voldoende dat wij als burger zeggen: Welkom!

H. A. Salim vindt het in de *Mustika* van 9 Mei voor het volk in een kolonie heel moeilijk de kwestie van een landvoogd te overdenken. Dit te meer daar die persoon binnen enkele dagen in Indië zal regeeren met een macht die grooter is dan die van zijn vorstin in zijn eigen land. Wij weten, zegt schrijver, dat hij als G. G. vrij moet staan tegenover alle groepen die hier belangen hebben en we weten ook dat de Koninklijke hier heel groote belangen heeft. En verder weten we ook nog dat de Volksraad een motie heeft aangenomen voor het heffen van uitvoerrecht op petroleum enz. Hoe zal nu iemand die tot de grooten van die oliemaatschappij heeft behoord, alle banden kunnen verbreken die hem tal van jaren als directeur en als commissaris aan haar bonden? Zal zijn overgrote kennis hem helpen of verhinderen te doen bereiken dat de maatschappij die hij heeft bestuurd, zal worden belast om mee te helpen de crisislasten van Indonesia te dragen? Gesproken als mensch moet daaromtrent twijfel worden geuit. (Schrijver is blijkbaar niet veel integriteit gewend! — Red.) Enz., enz.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Onze Aarde

Eerst nu kwam het nummer van April onder onze aandacht, met het artikel van Martien Rutten: Porto Marie (de heer Rutten doet een reis met enkele geologen en een zoöloog uit Utrecht naar de Benedenwindsche eilanden en hij vertelt op onderhoudende wijze van zijn ervaringen van uit zijn kamp op Porto Marie, dat op een kleien topje ligt, van ongeveer 15 meter hoog. „Plantage” beteekent in Curaçao een particulier land, niet, wat men er in Suriname onder verstaat, derhalve geen domeingrond. Zoo heeft men zoutplantages, waterplantages, enz. Elke plantage heeft haar „hofje”, de plantage in de plantage, waar boomen geplant zijn en een waterput is. Fraaie afbeeldingen verlichten het artikel alsmede een kaartje. Nog lezen we, dat de waarn. gouverneur H. Schotborg in 1929 een wet uitvaardigde om troepialen, een wielewaal, wiens naam door zijn zang is weergegeven, te beschermen. Dit is de eenige beschermde vogel op Curaçao. Op Bonaire worden de flamingo's door een Ukase van den gezaghebber beschermd). — Naar het Frederik Hendrik-eiland, door H. Geurtjens (dit eiland ligt westelijk van Nieuw Guinea. Pater Geurtjens die een bezoek aan zijn collega P. Drager brengt, geeft een belangwekkende beschrijving, met tal van foto's verduidelijkt, van dit vrijwel onbekende gebied.)

Europeesch Export Extract

Juni, no. 9: In de reiserubriek een artikeltje om op te wekken voor een reis naar West-Indië. Van de „Costa Rica” staat er 'n goede afbeelding in en tevens een van Surinaamsche kleederdracht te Paramaribo.

De Indische Mercur

No. 26 van 1 Juli: Iets over de organisatie en het werk der Proefstations in N.-I. Lezing door prof. dr. G. van Iterson jr., gehouden op 20 Juni in de Alg. Verg. der Maatschappij tot bevordering van het natuurkundig onderzoek der Ned. Koloniën. Als bestuursleden werden in dier vergadering herbenoemd: prof. dr. G. A. F. Molengraaff, W. C. Loudon, T. P. Baart de la Faille, prof. dr. L. F. de Beaufort en prof. dr. P. van Romburgh. Als nieuw bestuurslid werd gekozen mr. P. Leendertz. Tot adviseerende leden werden benoemd de heeren: prof. dr. H. Boschma, prof. dr. E. C. J. Mohr, P. M. van Riel, prof. dr. J. H. F. Umbgrove en dr. O. de Vries.

De voorzitter prof. Molengraaff bracht hulde aan den arbeid van den heer H. F. Nierstrasz, die gedurende 25 jaar het secretariaat der maatschappij heeft waargenomen. Hem zal te dezer gelegenheid een feestgeschenk worden aangeboden.)

Indisch Militair Tijdschrift

No. 5: Pacificatie moeilijkheden, door A. L. Nouwens (sedert de vestiging van ons gezag in de buitengewesten zagen zeer veel officieren naast hun militaire taak, zich ook het Civiel Bestuur toegevoegen. Er zijn voorbeelden, te veel om op te sommen, waaruit blijkt, dat deze officieren met hartstochtelijke ijver zich aan hun tweeledige taak wijdten en schitterende resultaten behaalden. Bedenke men slechts welke rol de militaire gezaghebbers in de pacificatie van het gewest Atjeh en Onder-

hoorigheden hebben gespeeld. Er worden dan verschillende moeilijkheden uit de ervaringen op Celebes opgesomd.)

De Indische Post

van 30 Mei, no. 22: Het Aneta-rapport, door Z. (wanneer in een rapport als dit, een persbureau de erkenning kan vinden van verschillende goede eigenschappen, dan kan dit bureau, ook zonder de methoden welke door de commissie zoo scherp werden omschreven, eene rol van betekenis spelen welke normale eeroezucht behoorlijk bevrediging schenkt.) — De benoeming van jhr. mr. De Jonge of de groote verrassing, door D. Hans.

De Indische Verlofganger

van 26 Juni, no. 47: Javaansche Ronggèngs, door S. Kalf. (ronggèngs zijn dansmeiden). — De vermindering der salarissen (kort verslag van de besprekingen tijdens de audiëntie door den minister van Koloniën verleend aan een delegatie uit het „Comité van Actie inzake de verlaging van de salarissen der Indische Ambtenaren” op 12 Juni 1931).

Indologenblad

Juni: Het Lustrum der Indologen-Vereeniging. 1932 (het zal het 6de lustrum zijn). — Het kulturelement en het koloniale vraagstuk (professor Gonggrijp zal in de zomervacantie van 27 Juli—1 Augustus een leergang houden in de Internationale school voor Wijsbegeerte te Amersfoort. Het cursusgeld bedraagt f10.—. Men geve zich op aan mevrouw Schutte, Thorbeckelein 16, Amersfoort).

Landbouwkundig Tijdschrift

Juninummer: Indruk van Suriname, door ir. Iman G. J. van den Bosch (het artikel uit de West-Indische Gids van November, maar thans verlicht met een aantal aardige afbeeldingen).

De Mijningenieur

No. 5, van Mei: In Memoriam van Mas Soemodihardjo en mantri Nitiaprajitno alias Ngaboen. — De toekomst van Banka, door ir. W. J. Twiss (de tinwinning is sedert 1816 geheel onder controle van het Gouvernement gebracht. Er valt voor de tinwinning nog heel wat te verrichten, alvorens zij eenige zekerheid kan verkregen hebben, welke vooruitzichten de ontginning van het primaire erts zal kunnen opleveren en de eerstvolgende jaren zullen dan ook ongetwijfeld steeds meer in het teken der diepte-exploratie komen te staan.)

Nederlandsch-Indië, orgaan van de Vaderlandsche Club

Afl. 10 van 16 Mei: Ontwerp voor de economische paragraaf van het werkprogramma der Vaderlandsche Club (Landbouw, Nijverheid en Handel) met toelichting.

Nederlandsch-Indië, Oud en Nieuw

Afl. 10, Juli: „Moorsch” of Indonesisch?, door mr. J. G. Huyser (het gaat hier over bij een Amsterdamschen uitdrager gekocht koperwerk, dat blijkbaar niet van Moorschen maar van Sumatraanschen oorsprong blijkt te zijn). — De boeroeboeder geen stoepa met relikwieën van den overleden Boeddha, doch een lotuszetel of padmasana voor den toekomstigen Boeddha, door W. O. J. Nieuwenkamp. — De Minahasische „Waroeaga” en „Hockerbestatung”, door mr. C. T. Bertling (vervolg). — De fotografie in de tropen, door ir. E. G. Schermerhorn (besproken door H. F. Tillema).

Neerlandia, Maandblad van het A. N. V.

Julinummer: De Nederlandsche leergangen in gevaar, door J. S. (een der belangrijkste zaken, die het A. N. V. in Indië heeft aangepakt is het onderwijs in het Nederlandsch aan Inlandsche jongelieden. Zonder hulp der regeering is het voortbestaan der leergangen in gevaar. Moeten zij door de bezuiniging nu ook ten offer vallen?)

De Rijkseenheid

No. 40, van 1 Juli: De scheepvaart in Nederlandsch Oost-Indië, door H. J. van der Munnik (Ned. Indië heeft een bevaarbaar gebied van twee miljoen vierkante mijlen, dat is de oppervlakte van ongeveer Europa, een complex van eenige honderden eilanden, welker kustlijn tezamen aanmerkelijk langer dan de omtrek der aarde is, met niet minder dan 500 havens. De havenpolitiek kreeg een meer vaste lijn in de jaren 1910—1920. Men denke aan G. J. de Jongh en prof. Krause. Het inkaarten van de wateren van den ganschen archipel is in 1856 begonnen en zat vermoedelijk in 1933 voltooid zijn. Er worden aangetroffen: 157 gedekte kustlichtten, 10 lichtscheppen, 109 lichtboeien, 227 ongedekte kust- en havenlichtten en 764 boeien en bakens. Het loodswezen heeft 13 vaste posten. Voor radio-telegrafische verbinding met schepen op zee zijn thans 15 havenplaatsen uitgerust. Het dokken van groote schepen is mogelijk te Tandjong Priok, Soerabaja en Sabang; kleinere dokken vindt men in tal van kleinere havens. Er zijn 8 havens voor bunkerkolon. De voorziening van stookolie is in 10 havens mogelijk. De netto inhoud van de

uit vreemde havens binnenkomende schepen is tot 31 miljoen kub. meter in 1928 gestegen, een toename in 10 jaren van 250 pct. De beurtschipperij is tot bijna 152 miljoen kub. meter gestegen, een verdubbeling.)

Tropisch Nederland

No. 5, van 28 Juni: Indrukken van Zuid-Sumatra, door mevr. T. Lach de Bère—Van der Vlies III. — Nederlandsch roeping in Indië, door prof. dr. A. W. Nieuwenhuis V. — De bevolking van onze West. Iets over de negers, door C. K. Kesler. VI.

BOEKENSCHOUW.

Gekleurd en Blank, door W. Mensching, vertaald door H. J. Mispelblom Beyer. Van Lochem Slaterus' Uitg. Mij. f 4.50.

Bataviasche Studenten-Almanak 1931 (met tal van gegevens en bijdragen). Eerste uitgave. f 7.50.

De verlossing uit onzen maatschappelijke nood, door D. Valkema. No. 4 van de serie: Van onderzoek en opbouw, van de Stichting Ned.-Indon. Verbond.

Jaarverslag van de vereeniging „Huisvlijf“ op Curaçao over 1930.

Suriname

Het ziet er in Suriname droevig uit met de toenemende werkloosheid. De toestand wordt verergerd door de uit Curaçao teruggekomen Surinamers, die daar hun werkkring hebben verloren en in Suriname geen werk vinden.

De volgende motie is in de vergadering van de Koloniale Staten op 11 Juni met algemeene stemmen aangenomen:

„De Koloniale Staten, gelet op het feit dat het aantal werkzoekenden in den laatsten tijd alhier sterk is toegenomen en de werkloosheid in dit land vele personen met ondergang bedreigt; overwegende:

dat het voor hen, die hier geen werk vermogen te vinden, niet mogelijk is zich, zooals voorheen, naar het buitenland te begeven, teneinde aldaar aan eene betrekking te worden geholpen;

dat van talrijke Surinamers die in vroegere jaren hun geboortegrond verlieten en in den vreemde een bestaan hadden, hunne diensten zijn opgezegd in verband met de sedert geruimen tijd eveneens aldaar ingetreden misère en malaise, waardoor de aldus werkloos gewordenen zich genoodzaakt hebben gezien naar Suriname terug te keeren;

dat deze zonen des lands, toen zij in den vreemde verbleven, hunne alhier achtergelaten familiebetrekkingen geldelijk bleven steunen, waardoor hun arbeid en energie steeds mede aan de Kolonie ten goede zijn gekomen;

dat de gestadige terugkeer naar hun vaderland der hier bedoelde personen, niet slechts een abnormale stijging heeft tengevolge gehad van hen, die alhier geen werk vinden, maar dat daardoor tevens talrijke gezinnen financieel zwaar zijn getroffen en aan het lijden van gebrek prijs gegeven; uit welken noodtoestand het alleszins gerechtvaardigd is te achten betrokkenen te helpen geraken door verschaffing van werkgelegenheid als anderszins.

besluiten: het Bestuur te verzoeken maatregelen en voorzieningen te treffen ter beteugeling van de hier heerschende werkloosheid.”

In haar nummers van 9 en 12 Juni wijdt „De West” twee belangrijke hoofdartikelen aan dit inderdaad zeer moeilijke vraagstuk:

„De werkgelegenheid in de kolonie neemt af; het aantal werklozen neemt toe. Is er iemand, die deze beide stellingen wil tegenspreken?”

Laat hen dan naar de plantages gaan en onderzoeken, welke maatregelen genomen moeten worden om de wekelijksche en maandelijksche betaalsrol naar beneden te brengen. Hij zal spoedig vernemen dat het toezichthoudend personeel in aantal is verminderd, het salaris van directeuren en opzichters verlaagd met een zeker percentage en wat de arbeiders betreft, dat hun aantal is beperkt tot de onder contract werkenden met uitschakeling van de vrijen, die vroeger ook op de rol voorkwamen. De contractanten, die niet ontslagen kunnen worden, willen de ondernemers niet met het Gouvernement in botsing komen, moeten betaald werk verrichten; maar ze krijgen meer dan vroeger gelegenheid om voor eigen kost te zorgen en op de dagen hunner werkzaamheid voor de

plantage moeten ze wel wat meer pootaan spelen om hun weekloon tot het hoogst noodige op te voeren. De „vrijen” kregen op de onderneming een stukje grond om zich te vestigen en in hun levensonderhoud te voorzien. Ze vormen de waardevolle arbeidsreserve, welke betere tijden afwacht en dan weer in actie komt.

Wil men de werkloosheid in Paramaribo bestudeeren, dan is het moeilijker die onder cijfers te brengen of met de feiten te bewijzen. Maar uit de omstandigheden laat ze zich gemakkelijk afleiden. De zoo beperkte industrie verkeert er in moeilijke omstandigheden. Het bauxiëbedrijf van Moengo is belangrijk ingekrompen; eerst is de franje van het kled der maatschappij weggesneden; maar daarna is er aan den zelfkant ook nog een goed stuk afgegaan. Wat aldus afviel, werd naar de stad gezonden.

De houtindustrie voor plaatselijk gebruik ondervindt de depressie in sterke mate en die voor export niet minder.

De balatableers keeren over een paar maanden in de stad terug en de toekomst dezer industrie is om het zacht uit te drukken voorsnog zeer onzeker.

Plaatselijke zaken, welke onder den slechten toestand lijden, zijn er vele en alle doen het hare om haar onkosten te beperken.

Ook daardoor worden personen ontslagen, die tot nu toe een vaste boterham konden vinden.

Ten slotte, wie begint er onder deze omstandigheden iets nieuws, waarvoor arbeid vereischt wordt en wekelijks loon betaald moet worden?

Het blad dringt op groote voorzichtigheid aan alvorens men overgaat tot steun vanwege het gouvernement. Er kan ten beste van een tijdelijke hulpverlening sprake zijn, maar niet van een poging om duurzaam alle werklozen met landsgeld te helpen. Daar is geen beginnen aan.

Tot zoover „De West”. Hoe het ook zij, in den ergsten nood moet worden voorzien. Voor het Bestuur inderdaad een hoogst moeilijke taak.

De gouverneur heeft een ontwerp ingediend bij de Koloniale Staten, strekkende tot opschorting van de geneeskundige belasting gedurende het jaar 1931. De geldelijke toestand, waarin de groot-landbouwbedrijven tengevolge van de crisis thans verkeeren, maakt het, naar de M. v. T. betoogt, noodzakelijk, dat aan deze bedrijven een verlichting van lasten verleend worde, opdat zij zich staande kunnen houden.

De toestand zal jaar voor jaar moeten beoordeeld worden.

„De West” van 2 Juni schrijft:

„Men zal zich herinneren dat na jarenlange proefneming door den toenmaligen Beheershoutvester J. W. Gonggrijp en den ingenieur E. J. Kempees, deze heeren tot de conclusie kwamen, dat basralocus van bepaald kiezelzuurhalte van alle houtsoorten het best bestand bleek te zijn tegen de paalwormen, zooals deze in Suriname en ook in het Panamakanaal voorkomen. Het basralocushout bleek zelfs het veel langer te kunnen uithouden tegen de paalwormen dan het algemeen bekende Demerara greenheart.

De heer Gonggrijp heeft toen een reis gemaakt naar het Panamakanaal en aldaar, zowel in geschrifte als op praktische wijze, de bruikbaarheid van het Surinaamsche basra-locushout gepropageerd. Ook daar was men geneigd tot het nemen van proeven, en als resultaat van deze proef kan thans worden medegedeeld, dat de directie van het Panamakanaal door tusschenkomst van het departement van openbare werken en verkeer hier aanvraag heeft gedaan voor levering van 156 stukken basra-locus van bepaalde afmetingen, uitsluitend voor sluisdeuren.

De houtzagerijen, welke voor export zijn ingericht, zijn uitgenoodigd tot indiening van prijsopgave.

Er schijnt hier een prachtkans te zijn voor Suriname, want, zijn onze inlichtingen juist, dan wordt met deze levering beoogd vervanging van Demerara greenheart, van welke houtsoort nogal groote hoeveelheden in het Panamakanaal worden gebruikt, door Surinaamsche basra-locus. Het is te hopen, dat de Surinaamsche houthandel in staat zal zijn, behoorlijk aan de aanvraag te voldoen, omdat bij welslagen van deze proef men niet alleen ver-

den Haag
Kasfauldaan 26
Tel. 11 4574
Haagse Schoolvereeniging
Opleidingschool voor
Pycnum, Eryum. & Hrsd.
Moderne methoden
Kleine klassen
Dir. H. H. H.

5139

zekerd zal zijn van een goed afzetgebied, doch hierdoor zal ongetwijfeld ook meer bekendheid worden gegeven aan het Surinaamsch hout.

Vanwege het Panamakanaal zal t.z.t. een ingenieur worden uitgezonden om de keuring van het hout hier te doen.”

Eenigen tijd geleden maakten wij melding van een voorgenomen ontdekkingsreis per vliegtuig in Suriname, door Amerikanen, onder leiding van Jean M. Dubois van Denver, zoon van prof. Dubois te Haarlem.

In „De Surinamer” van 24 Mei, vinden wij nadere mededeelingen over deze expeditie. Dubois heeft, volgens de „Chicago Tribune” van 20 April vergunning van den Gouverneur, die hem wel alle medewerking wil verlenen, doch de aansprakelijkheid voor den tocht aan hem overlaat.

Volgens evengoemd blad, moet Dubois vroeger als deelnemer aan een expeditie in Suriname hebben gereisd en gevaarlijk ziek zijn geweest door zwart-waterkoorts, waarvan hij genas door kruidenmedicijn van een inlander.

„De Surinamer” van 12 Mei schrijft:

„Onder de doorgaande reizigers der Pan American bevond zich deze week een der wegbereiders voor het Deutsche Dorniervliegtuig Do X, uit wiens uitlatingen valt op te maken, dat het schip hier over een week of drie kan zijn, en er waarschijnlijk een 21-tal plaatsen noodig zullen zijn in het Palacehotel, t.w. 10 voor de bemanning en 11 voor de reizigers.”

Nu lezen wij in „De West” van 12 Juni, dat de Deutsche Vereeniging te Paramaribo een telegram heeft gezonden aan kapitein Christiansen, commandant van de Do X, om hem te feliciteeren met den behouden overtocht over den Oceaan en te vragen wanneer Suriname het voorrecht zal hebben de Do X te mogen ontvangen.

Gisteravond werd antwoord ontvangen. Na dank te hebben betuigd, verklaart de heer Christiansen, dat de Do X voorloopig koers zet naar het Zuiden, doch bij terugkeer naar het Noorden, zeker Suriname zal bezoeken. Van het tijdstip van aankomst in Suriname zal vooraf bericht worden gezonden.

Wij laten nu hier eenige personalia volgen:

Na 27 jaren directeur van de Ambachtsschool te Paramaribo te zijn geweest, heeft de heer C. J. Booms afscheid genomen van het bestuur der school, van het personeel, oud-leerlingen en leerlingen, in een daartoe belegde bijeenkomst waarbij ook de Gouverneur tegenwoordig was. Verscheidene souvenirs werden hem aangeboden.

Voor de Ambachtsschool een groot verlies. Ook de Surinaamsche samenleving verliest veel door het vertrek van dezen kunstzinnigen man.

Op 17 Mei overleed te Coronie op 80-jarigen leeftijd de heer J. Bakker, die ten tijde van Gouverneur Smidt als marechaussee in Suriname kwam, aldaar verscheidene betrekkingen bekleedde en als commies bij de belastingen werd gepensionneerd, waarna hij zich in Coronie vestigde. Ruim 30 jaar heeft hij daar een bedrijvig en veel bewogen leven geleid en velerlei ondernomen in het belang van het district. Hij schreef veel in de Surinaamsche bladen. Wij herinneren ons een paar brochures van zijn hand. Ook in „De West-Indische Gids” van November 1928 een artikel van hem over de bestuursregeling van Suriname met den veelzeggenden ondertitel: „Opruiming.”

„De West” van 5 Juni schrijft:

„De heer S. H. Gonggrijp herdacht Dinsdag den dag waarop hij vijftig jaren geleden voet aan wal zette in Suriname. Hoewel de heer Gonggrijp

VOOR AL UWE REIZEN

Reisbureau LISSONE N.V.
AMSTERDAM

Reisbureau LINDEMAN N.V.
DEN HAAG 5033

Leidsestraat 5 — Dam 10

Groenmarkt 22 — en elders

N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONE-LINDEMAN —

BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2
GENUA
Off. Informazioni C.I.T.
Stazione P. Principe

MARSEILLE
Cie. Insulinde
11 Bd. Dugommier

NICE
Cie. Insulinde
15 rue Grimaldi

PARIS
Knickerbocker Tours
14 Bd. Malesherbes

den wensch te kennen heeft gegeven het jubileum onopgemerkt te doen voorbijgaan, hebben eenige vrienden gemeend zich daar niet bij te kunnen neerleggen. Zij boden hem een eeremaaltijd aan."

Mr. S. M. G. Reitsma, directeur van het kantoor Zwolle der Geldersche Credietvereniging, is bij Kon. besluit van 27 Juni, benoemd tot directeur-president der Surinaamsche Bank, standplaats Paramaribo.

In de N. R. Ct. van 3 Juli Ochbl. C. het portret van den 32-jarigen A. Schaele uit Suriname, die bij den brand aan de Lamsteeg te Rotterdam uit een raam is gesprongen en behouden in het zeil terecht is gekomen.

Curaçao

Griffier Hof van Justitie.

Bij Kon. besluit is de heer Quast benoemd tot griffier bij het hof van justitie.

Postspaarbank.

Het verslag over 1930 vermeldt de herdenking van het vijftienvigjarig bestaan op 1 April van dat jaar. Van de geschiedenis der instelling wordt vermeld, dat zij ondanks de zeer ongunstige tijdsomstandigheden „eenige belangstelling” genoot. De inlagen verminderden, toen eenige jaren later particuliere banken spaarkassen openden, die meer rente gaven en boekjes aan toonder invoerden. Sedert 1927 maken volgens het verslag uithoevingsarbeiders weer veel gebruik van de Koloniale postspaarbank. Intusschen namen in het verslagjaar eenige duizenden ontslagen arbeiders hun geld terug. Terughbetaald werd ruim een miljoen gulden en het tegoed aan inleggers, dat in 1929 met ruim f 400.000 toenam, daalde tot f 709.354.70. Er kwamen 6304 inlagen met f 644.189.27 voor, tegen 8489 in 1929 met f 993.349.31; de terugbetalingen waren 3479 met f 1.007.212.12 tegen 2848 met f 563.120.93 in 1929. Uitgegeven werden 737 (1131) nieuwe boekjes.

De beurswaarde der effecten steeg met f 19.110.49; bovendien werd een winst gemaakt van f 17.436.85. f 36.547.34 werd alzoo in het reservefonds gestort, dat steeg tot f 75.612.19.

Opgepast!

De gouverneur heeft voor het oogenblik afgezien van de voorgenomen uitbreiding van de grenzen van het stadsdistrict. Noodzakelijke beperking der uitgaven leidt hiertoe, want, zegt de mem. van antwoord, de aanzienlijke vergroting van het deel van het eiland, dat rechtstreeks onder den gouverneur staat, zou aanstelling van een bestuursassistent noodig maken, meer nog dan nu. „Ofschoon daardoor de grond zou worden gelegd voor eene indeeling, die logischer zou zijn dan de tegenwoordige en die later zou kunnen leiden tot een aanvankelijk eenvoudig plaatselijk bestuur, wil ondergeteekende met het oog op de noodzakelijke beperking der uitgaven de aanstelling van een bestuursassistent thans niet voorstellen”, staat letterlijk te lezen in de memorie.

Zij hier de Koloniale raad op zijn post. Eerst een bestuursassistent, straks een plaatselijk bestuur, eerst eenvoudig, later misschien met een burgemeester en wethouders en wat niet al — laat men het toch niet omhalen!

Erratum.

Uit De Telegraaf van 28 Juni 1931:

RECHTERLIJKE MACHT IN WEST-JAVA.

Bij K. B. is aan den heer C. A. F. Hellmund, griffier bij het Hof van Justitie te Curaçao, op verzoek eervol ontslag uit zijn betrekking verleend.

Uit den Verren Vreemde

Nog steeds Cawnpore.

In Cawnpore is 't weer tot betreurenswaardige uitingen van de scherpe tegenstellingen tusschen Hindoes en Mohamedanen gekomen.

In het midden van een straat was voor de vergaderzaal der Gandhi Seva Samiti, een uithangbord opgehangen dat de Moslemin aanstoot gaf. De door hen op 27 Mei te houden Moharramprocessie moest door die straat gaan. Door bemiddeling van de plaatselijke overheid was een poging gedaan om de verwijdering van het embleem te verkrijgen. Men zou er zelfs al genoegen mee nemen als het, in stede van midden boven de straat te hangen, tot boven de deur van het gebouw werd verplaatst, zoodat de Inlamietische „alams” en vlag-

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOI”

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

6 jaar L.O. met Fransch en Handenarbeid. Opleiding voor H.B.S. enz.

4 jaar U.L.O. Opleiding Diploma A. en B. Vervolgklasse.

Opleiding Diploma Stenografie en Cursus in het koken.

5546

De Directrice, M. A. G. STEFFELAAR.

gen er niet onder door zouden moeten gaan. De betrokken Hindoes bleken niet bereid zich inschikkelijk te toonen.

Daarop was een door vooraanstaande Mohamedaansche leiders geteekenden, brief gezonden aan de Gandhi Seva Samiti, waarin verzocht werd het bord een paar dagen te verwijderen, in het belang van de openbare orde. Daarbij werd er op gewezen, dat men rekening moest houden met de eenvoudige, weinig ontwikkelde menschen, die beheerscht worden door gevoelsaandoeningen.

Volksdemonstraties kwamen verzet aantekenen tegen dit voorstel. De plaatselijke overheid wist geen goede uitkomst te bedenken.

Van Hindoe-zijde kwam het tegen-voorstel, dat zij het bord wilden wegnemen, als de Moslims zich verbonden, geen enkel wapen in den optocht mede te voeren. Daar deze zich niet veilig en beveiligd achtten, en een beschuldiging, dat hier of daar toch een wapen, of iets dat men daarvoor zou houden, ontdekt was, de allerergste gevolgen zou kunnen hebben, kon deze voorwaarde niet worden aanvaard.

De processie, die den 27en Mei om 4 uur nam. zou uitgaan, werd eerst een paar uren uitgesteld. De leiders konden hun geloofsgenooten niet tot het besluit brengen om onder het embleembord door te trekken. Zij konden ook geen andere oplossing vinden, voor welke zij de verantwoordelijkheid wenschten te dragen. De rondgang werd door hen toen afgelast.

Dit besluit werd door den heer Jog, de plaatselijke leider van het gehouden congres, van het platform van zijn huis, medegedeeld aan de samengeschoolde Hindoe-menigte. Hij spoorde allen aan huiswaarts te gaan en mede te werken om de rust te bewaren. De menigte juichte de mededeeling luide toe, zij beschouwde het als een overwinning. Maar het gerucht werd ook verspreid, dat het een list zou zijn, om de processie toch nog te houden, zoodra de straten vrij zouden zijn.

Hier tusschen door mengden kwaadwilligen andere geruchten, zooals over hulp van de politie voor de te houden processie, over een voorgenomen aanval van de politie om de menigte uiteen te drijven. Zonder te weten wat men wilde, bleef de menigte op de been, zij groeide nog aan in de straat, en de omgeving, waar het embleem hing. Tevens schoolden Moslemin samen in de buurt waar hun voornaamste winkels en bazaars zijn.

Zooals bij alles de tweede Ronde-tafelconferentie te pas komt, is dit ook het geval bij het gaande houden van de Cawnpore-animositeit.

Het moeilijkste punt bij het zoeken van een oplossing voor de toekenning van een grootere mate van staatkundige zelfstandigheid aan Indië, blijft de onverzoenlijke tegenstelling tusschen Hindoe en Mohamedaan. Meenen Engelsche of Indische politici hiervoor iets ten goede te kunnen bereiken, dan komen telkens en telkens weer feiten alle verwachtingen te niet doen. Werd na 't vroegere gebeurde te Cawnpore (waarvoor wij aandacht hebben gevraagd) dadelijk een poging gedaan om het als een onverwacht opgekomen uitbarsting te doen beschouwen, de geest welke in die groote stad blijft voortwerken, stelt tevens de gemoederen in heel Indië weer in beweging. Overal elders staan de partijen scherper dan ooit tegenover elkander en moet de overheid zeer waakzaam zijn om uitspattingen te voorkomen.

Een uitlevering van bijzondere beteekenis?

Te Shangai, het Britsche concessiegebied in Oost-China, is Ai Quoc, een der voormannen van de communistische beweging in Fransch Indochina, aangehouden en vervolgens uitgeleverd aan de Fransche overheid. In een beschouwing, aan dit feit gewijd, die *La Dépêche Coloniale* als hoofdartikel geeft (19 Juni), wordt dit voorgesteld als eerste der verweermiddelen, waardoor Europa daar zijn eenheid van handelen en zijn gezag wil doen gevoelen tegenover het dreigend drijven van buiten.

Wij lezen, dat eenigen tijd geleden de veiligheidsdienst in Indochina de Hongkongsche autoriteiten in kennis had gesteld met de voorgenomen komst in die Britsche haven van zeven Tonkingsche revolutionairen. De gouverneur van Hongkong antwoordde toen, dat Groot-Brittanje de roep van toevluchtsoord te zijn voor verbannen niet mocht beschamen, maar toch werden aan de politie instruc-

Nagekomen Berichten.

ties gegeven om de ongewenschte gasten niet toe te laten. Zij werden op Kwang-tsoe-wan gedirigeerd, het eiland onder Fransche vlag nabij de Chineesche kust, waar zij, tot hun verbazing, door de Fransche politie werden opgewacht en ingerekend.

Hetgeen nu gebeurd is, wordt vermeld als een stap van beteekenis in de richting der internationale samenwerking. De bezoeken gewisseld door de gouverneurs-generaal van Cochinchina, Nederlandsch-Indië, de Philippijnen en de Straits Settlements worden erbij te pas gebracht.

Bij de overname der beschouwing, die als zij op waarheid berust, inderdaad volle aandacht verdient, stellen wij echter nog een vraagteekenen. De Fransche pers geloofst zóo gaarne —, of doet zoo gaarne gelooven, dat hetgeen zij wenscht in verwezenlijking gaat treden, dat zij best in staat is aan een vermeende aanwijzing diepgaande bedoelingen en verstrekkende gevolgen vast te knopen. Zoo heeft zij ook bij het bezoek van Koningin Wilhelmina aan Parijs, gewag gemaakt, van besprekingen van H.M. met den minister van Koloniën over diezelfde internationale samenwerking in het Oosten, terwijl toch wel als vaststaand kan worden aangenomen, dat onze Koningin over dergelijke onderwerpen niet heeft geconfereneerd.

Laten wij de kwestie ter zijde, of de uitlevering van den Indochineeschen Bolsjewiek Ai Quoc in verband staat met een groot plan van internationale samenwerking, dan blijft het feit toch meldenswaardig, dat de Britsche overheid in openlijke daad een door de Fransche overheid gesignaleerden revolutionairen inbooring van de Fransche kolonie aan die overheid heeft uitgeleverd. Indien dit als stelsel aanvaard is en tusschen de Europeesche en Amerikaansche kolonies in Azië algemeen in toepassing mocht komen, dan zullen er nog al wat uitleveringen moeten volgen, en dan zal Nederlandsch-Indië daarbij een aandeel hebben te geven en te nemen.

Jaarverslagen der Afdeelingen.

Verslag van de werkzaamheden van de Afdeeling „Curaçao” van de Vereeniging „Oost en West” in 1930.

Opgericht op 18 Juli 1930 met 175 leden, steeg dit aantal voortdurend, zoodat de Afdeeling op 31 December 1930 197 leden had.

Verheugend mag het zeer zeker genoemd worden, dat niettegenstaande zeer vele leden dit gebiedsdeel van Nederland verlaten hebben, door de ijverige propaganda van onzen voorzitter, het ledental thans gestegen is tot 226, waardoor onze afdeeling bijna de grootste afdeeling van de vereeniging is.

Met genoegen kan ik u mededeelen, dat Z. Exc. de Gouverneur het eere-voorzitterschap van de afdeeling aangenomen heeft.

Volgens de Statuten van de vereeniging moeten de afdeelingen 30 % van de ontvangen contributies van de leden van de afdeeling afdragen aan het hoofdbestuur. Bedraagt het aantal leden meer dan 100 40 % en zoo de afdeeling meer dan 200 leden telt 50 %.

Bij Examens en Openbaar Optreden

blijft men kalm en helder door het gebruik van **Mijnhardt's Zenuwtabletten**. Glazen buisje 75 ct. 5492

Op aandringen van ons bestuur heeft het hoofdbestuur ten slotte goed gevonden te bepalen, dat door de afdeling Curaçao slechts 30 % afgedragen zal behoeven te worden, ongeacht het aantal leden.

Daar de inlichtingen die men in Nederland over Curaçao verkrijgt meestal zeer onjuist zijn, heeft het Bestuur van de afdeling een brochure over het gebiedsdeel Curaçao samengesteld met wenken en inlichtingen voor naar Curaçao vertrekende personen.

Die brochure wordt thans vanwege het hoofdbestuur en voor rekening van de vereeniging in Nederland gedrukt.

Exemplaren daarvan zullen dan gratis ter beschikking worden gesteld van die personen, van wie het bekend is, dat zij naar Curaçao zullen komen.

Ook zijn stappen genomen om in de wachtkamer van het Departement van Koloniën een mededeeling geplaatst te krijgen, dat die brochure bij het hoofdbestuur te verkrijgen is.

Het bestuur is thans doende het zoover te krijgen, dat hier een commissie gevormd zal worden, om personen, die naar Curaçao komen en zulks verlangen, gratis inlichtingen te verschaffen omtrent leegstaande huizen alhier en die personen desgewenscht bij aankomst aan boord met raad bij te staan.

De lezing van prof. Rutte, waarvan sprake in de notulen hedenavond voorgelezen, kon helaas niet doorgaan, daar hij op den dag van aankomst alhier naar Nederland moest vertrekken.

Ook prof. Ecker door het bestuur uitgenoodigd om eene lezing voor de leden van onze afdeling te houden, was tot onze spijt, verhinderd aan het verzoek van het bestuur gevolg te geven.

Op 1 October 1930 heeft de heer C. van Baalen, leeraar-directeur van de Melaatschen Inrichting „Bethesda" in Suriname voor de leden van onze afdeling een interessante lezing gehouden over Suriname.

Van de gelegenheid, dat de heeren D. J. de Vries, chef van de buitenlandsche afdeling der Koninklijke Luchtvaart Maatschappij en U. T. M. Delleart, Havenmeester van de Gemeentelijke Luchthaven te Amsterdam op Curaçao waren, heeft het bestuur gebruik gemaakt om die heeren te verzoeken voor de leden van de afdeling eene lezing te houden, welke uitnodiging die heeren hebben aangenomen.

Daardoor was het bestuur in staat den leden op 6 December 1930 een gezelligen avond te bezorgen, waarop genoemde heeren hunne lezingen hebben gehouden.

De heer De Vries sprak dien avond over „De K. L. M. en hare luchtverbinding met Nederlandsch Oost-Indië" waarna de vertooning van de propagandafilm der Kon. Ned. Posterijen betreffende de Postvluchten Amsterdam-Batavia plaats had.

De heer Delleart hield een lezing over „De Internationale Luchtvaart" welke lezing werd toegelicht door lichtbeelden.

Op verzoek van ons bestuur hebben genoemde heeren ook dezelfde lezingen gehouden voor onze leden op Aruba en is ook daar de film van de Nederlandsche Posterijen vertoond.

De muziekvereniging I. D. O. was zoo welwillend op beide avonden haar zeer gewaardeerde medewerking te verlenen, waarvoor het bestuur van de afdeling die vereeniging zeer dankbaar is.

Tusschen de afdelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond Onze Vloot en onze afdeling bestond een zeer aangename verhouding.

Door de afdeling van het Algemeen Nederlandsch Verbond alhier en onze afdeling gezamenlijk zijn stappen gedaan, om het grafscreef op het monument Van Vaas c.s. op de militaire begraafplaats alhier zoodanig te veranderen, dat naast het opschrift in de Spaansche taal een Nederlandsche vertaling daarvan daarop zou komen.

Met genoegen kan meegedeeld worden, dat de onderhandelingen met goeden uitslag bekroond zijn geworden, zoodat eerlang op dat monument het opschrift zoowel in het Spaansch als in het Nederlandsch te lezen zal zijn.

Naar aanleiding van een verzoek van ons bestuur, hebben wij van het Algemeen Nederlandsch Verbond in Nederland eenige films ontvangen.

Daar die films echter reeds vroeger hier afgedraaid waren, heeft het bestuur die films naar Aruba gezonden om daar vertoond te worden voor de leden op Aruba en zijn zij ook hier aan het Theater „Ideal" gratis afgestaan.

Het bestuur heeft nog moeite gedaan om de films

Borneo en Bali hier te krijgen, doch daar de eigenaar van die films die films niet wenscht af te staan, tenzij hijzelf bij de vertooning aanwezig is, kon daarvan natuurlijk niets komen.

Berichten der Afdelingen

Afdeling Den Haag.

Internationale Koloniale Tentoonstelling te Parijs.

Excursies, uitgaande van de Afdeling 's-Gravenhage van de Vereeniging „Oost en West".

Leden en Begunstigers(sters) van de Vereeniging Oost en West en hunnen familieleden wordt medegedeeld, dat voor het Bestuur van de Afd. 's-Gravenhage gelegenheid wordt gegeven tot het maken van een 8-daagsche excursie van Den Haag naar Parijs v.v. 2e klasse spoor, waarvan de reissom f 102.50 zal bedragen.

Leden van de Vereeniging Ambt. B. B. in Ned.-Indië met hunne familieleden kunnen desgewenscht op tevoren vermelde voorwaarden aan deze excursies deelnemen.

Men gelieve voor het vormen van reisgezelschappen van ten minste 25 en ten hoogste 30 personen, zich zoo spoedig mogelijk schriftelijk op te geven, onder duidelijke vermelding van naam, adres, aantal personen en familierelaties (echtbaar, broer, zuster; dit in verband met het reserveren van kamers) bij den Secretaris van de Afd. 's-Gravenhage, Jacob Hopstraat 12 alhier.

Programma.

Achtdaagsche Reis 2e klasse spoor van Den Haag naar Parijs v.v.

1ste dag, Donderdag.

Vertrek van Den Haag, Station H. S. M. 16.21 n.m. Aankomst Parijs 23.40 uur. Zoo noodig met auto naar het Hotel. Installatie. Diner in Restauratie-wagen. Dranken aldaar voor eigen rekening. Logies.

2de dag, Vrijdag.

Na het ontbijt per autobus naar de Koloniale Tentoonstelling. Lunch aldaar. Terug naar hotel. Diner en Logies.

3de dag, Zaterdag.

Gelijk aan tweeden dag.

4de dag, Zondag.

Na het ontbijt per luxe-touringcar naar Versailles, waar de lunch gebruikt wordt. Bezichtiging van het Koninklijk Paleis, waar Lodewijk XIV zijn zetel had, met de Kapel, Galerie des Glaces, Slaapkamer van Lodewijk XIV. Vanuit de Spiegelgalerie geniet men een prachtig uitzicht op de tuinen met de beroemde waterwerken. Daarna bezoek aan Groot Trianon, paleis van Madame de Maintenon, opgericht voor haar door Lodewijk XIV, Museum des Voitures, langs Klein Trianon, Paleis van Marie-Antoinette naar Malmaison, Paleis bewoond door Keizerin Josephine, die hier in 1814 stierf. Terug per touringcar naar het hotel. Diner en Logies.

5de dag, Maandag.

Gelijk aan tweeden dag.

6de dag, Dinsdag.

Na het ontbijt 's morgens groote autotocht per luxe-touringcar door Parijs, langs de groote boulevards, Opera, Madeleine kerk, Place de la Concorde, Champs Elysées, groote en kleine paleizen, Arc de Triomphe, Place de l'Etoile, Graf van den Onbekenden Soldaat, Eiffeltoren, Dôme des Invalides (Graf Napoleon), Latijnsch kwartier, Notre Dame, Stadhuis, Conciergerie, Bastille.

Bij voldoende tijd bezoek aan de voornaamste bijzonderheden. Lunch.

Na de lunch per metro naar het Louvre-Museum en bezoek aan een der grootste warenhuizen. Diner en Logies.

7de dag, Woensdag.

Gelijk aan tweeden dag.

8ste dag, Donderdag.

Vertrek van Parijs naar Den Haag 2e kl. Spoor na de lunch om 13.40. 's Morgens vrij voor winkelen. Einde der reis.

In bovengenoemden prijs is begrepen: Treinreis 2e klas Den Haag—Parijs v.v.; Logies in 1e klas hotel; deelnemers(sters) ieder een eigen kamer; echtparen; een kamer met twee bedden; alle maaltijden in Parijs; lunch en diner te Parijs met inbegrip van wijn, bier of mineraalwater naar keuze; belastingen; vervoer van en naar station, naar tentoonstelling incl. entrées; met comfortabele luxe-autocar naar Versailles en door de stad; fooien; diensten overdag van een zeer ervaren en ter plaatse bekenden Hollandschen gids.

De avonden zijn vrij en kunnen naar verkiezing benut worden tot het bezoeken van de tentoonstelling of andere gelegenheden. Avonduitgangen voor eigen rekening.

Deze excursies zullen bij voldoende deelname van minstens 25 personen, te beginnen 20 Augustus en zoo vervolgens om de 14 dagen, hervat worden, dus 3 September, 17 September enz.

Aanmelding minstens drie weken van te voren in verband met het reserveren van hotelkamers, het aanvragen van gezelschapsbiljetten enz.

Voor eventuele correspondentie s.v.p. postzegel bijsluiten.

De Secretaris,

J. C. BAUDOIN.

Afdeling Amsterdam.

Door prolongatie van het loopende programma wordt de film „Mahakoesa" vanaf Vrijdag 3 Juli in de Corso-Cinema, Kalverstraat 122 vertoond en zijn de kaarten (verleden week aan onze leden gezonden) vanaf bovengenoemden datum geldig.

L. D. PETIT.

Secr. Ver. Oost en West, afd. Amsterdam.

Afdeling 't Gooi (zetel Hilversum).

Deze afdeling is overgegaan tot de instelling van een Informatie-bureau, dat zich ten doel stelt: 1e. om hen, die voornemens zijn naar Nederl.-Oost- of West-Indië te vertrekken, alle door hen, in verband hiermede, gewenschte inlichtingen te verstrekken;

2e. om aan personen die, uit genoemde landstreken in Nederland verwacht of hier te lande reeds aangekomen en voornemens zijn om zich tijdelijk of definitief in het Gooi te vestigen, alle door hen benodigde informaties te verschaffen, bijvoorbeeld met betrekking tot pensions, koop of inhuur van huizen, ter zake onderwijs-inrichtingen en wat dies meer zij.

Bestuur: G. A. van Seventer, Sophialaan 20, voorzitter; mejuffr. B. J. van Maarseveen, Zonnelaan 16, Vice-Voorzitter; de H.H. J. H. Stockmeier, Pr. Julianalaan 13, 1e secretaris en A. Hoogesteger, Bisonlaan 4, 2e secretaris, allen te Hilversum.

Veertien leden der Vereeniging hebben zich bereid verklaard om, puttend uit hunne praktische ervaring, opgedaan in ambt of beroep, aan belanghebbenden die voorlichting te verschaffen, welke een ieder hunner in zijne bijzondere levensomstandigheden zal blijken noodig te hebben.

Het Bestuur v.h. Informatiebureau.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Aan de leden der afdeling Den Haag van „Oost en West".

In het belang der administratie en ter vermindering van omslachtigheid wordt men beleefd verzocht de jaarlijks verschuldigde contributie rechtstreeks te voldoen aan den Secr.-Penningmeester der afdeling Den Haag, den heer J. C. Baudoin, Jac. Hopstraat 12, Den Haag, giro no. 135120 — en dus niet aan het Algemeen Secretariaat.

Ter overdenking.

Aan hen, die de Vereeniging „Oost en West", bij uiterste wilsbeschikking wenschen te bedenken, wordt daartoe de volgende vorm aanbevolen:

„Ik vermaak aan de Vereeniging „Oost en West", zetel Den Haag, waarvan de Statuten zijn goedgekeurd laatstelijk bij K. B. van 1 September 1927, No. 22, de som van maanden na mijn overlijden, vrij van alle kosten en rechten.

Adresverandering.

Den leden wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering, hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland, aan den Administrateur der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag; in O.-Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den heer L. M. F. Plate, Bromostraat 9, Malang; in Suriname aan den heer H. J. Wolff, en in Curaçao aan den heer H. J. C. Bodenburg Hellmund, Secretaris der aldaar gevestigde Afdeling.

VAN DE REDACTIE.

Radiotelefoonverkeer met Indië.

Gedurende de maand Juni 1931 werden in het radiotelefoonverkeer met Ned.-Indië in totaal 288 gesprekken gevoerd, waarvan er 99 in Nederland en 189 in Indië werden aangevraagd.

Van de hier te lande aangevraagde gesprekken hadden er 59 betrekking op zakelijke- en 40 op familieaangelegenheden. Voor Indië bedroegen deze aantallen resp. 79 en 110.

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX

BEËEDIGDE OCTROOIBEZORGERS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 772080 772081 772082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEEN VOOR UITVINDINGEN EN DEPONEEREN VAN HANDELS- EN FABRIEKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5104

In totaal werden 138 gesprekken in Nederland van huis uit gevoerd, waarvan in Nederland 50 en in Indië 88 werden aangevraagd.

In het radiotelefoonverkeer Europa-Indië via Nederland werden in Juni in totaal 6 gesprekken gevoerd, n.l. met België 1, Engeland 1, Frankrijk 1, Tsjecho-Slowakije 2 en Zweden 1.

Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië.

H. J. van den Berg, hoofdonderwijzer O.L.O., Chasséstraat 1051, Amsterdam-W.; C. A. Lodewijks, hoofdonderwijzer O.L.O., Westerhoven (N.Br.); M. P. den Ottolander, hoofdonderwijzer O.L.O., Willebrordusstraat 34a, Rotterdam; mej. M. M. E. Harten, onderwijzeres O.L.O., Stadhoudersstraat 19a, Rijswijk (Z.-H.); mr. J. Tonckens, rechterlijk ambt., Weissenbruchstraat 55, Den Haag; Ir. A. Korving, ingen. 3e kl. b.d. P.T.T., v. Beverninkstraat 133, Den Haag; J. Bijlsma, tijd. adjunct-accountant 1e kl. b.d. bel. acc. dienst, Mathildelaan 115, Eindhoven; mr. A. de Man, administratief ambt. b.h.

Hoofdkantoor
BINCKHORSTLAAN 5
Telefoon 772184
(3 lijnen) 5563
Vanaf 1 Juli Zomerprijzen

Gereserveerd voor
N.V. Handel Mij. Hennig & Co.
Bildersstraat 65
Den Haag 5603

Een bezit voor Uw leven!

MARTEN DAMSTRA
KAPELSTR. 46 UTRECHT (NED.)
levert zeer billijk: fraaie,
zware, massief gouden
ZEGEL RINGEN
met pracht-steen met scherpe
WAPEN- of MONOGRAM GRAVURE
Ovale of vierkante steen. Bij order
vingeromtrek opgeven. Wapens
beraadisch-juist. Referenties in N.O.I.

5637

NEDERL. STAATSLOTERIJ
Collectrice: **H. G. C. CANNEEL**
Lid van „Oost en West” 5179
FREDERIK HENDRIKLAAN 95 — DEN HAAG

N.V. Haagsche Boazbank
Molenstraat 45 & Telefoon 115903
Den Haag

Rente Spaarkas 3 1/2 %
Rente Deposito's . . . 3 tot 4 1/2 %
Rente in Rekening-courant 2 1/2 %

Aan- en Verkoop- van Effecten
Verzilvering van Coupons
SAFE-INRICHTING
De Directie: **Mr. J. A. DE WILDE**
M. A. POTTER

5439

B.B., Oude Delft 86, Delft; J. D. de Roock, administratief ambt. b.h. B.B., Stephensonstr. 92, Den Haag; J. Renes, administratief ambt. b.h. B.B., van Merlenstraat 118, Den Haag; J. Bastiaans, administratief ambt. b.h. B.B., Palmboomstraat 3, Den Haag; H. A. van Deirse, administratief ambtenaar b.h. B.B., Frankenslag 404, Den Haag.

In Nederland aangekomen verlofgangers.

A. Th. Loing, commies b.d. Alg. Kantoordienst v.h. B.B., Laan van Meerdervoort 12, Den Haag; F. Amade, opzichter-machinist b.d. S.S. en Tr., Copernicusstraat 119, Den Haag; mej. E. L. Ulfers, onderwijzeres b.h. O.W.L.O., Archimedesstraat 37, Den Haag; C. P. Roelofse, onderbaas-ketelmaker b.h. Mar. Etabl. Badhuisstraat 8, Vlissingen; J. A. Scholten, immigratie-ambtenaar 2e kl. te Bengkalis, Copernicusstraat 57, Amsterdam-O.; ir. H. J. de Roos, ingen. 2e kl., b.d. S.S. en Tr., p.a. Ned. Ind. Handelsbank, Den Haag; P. Smit, controleur 1e kl. b.h. B.B., Mauritskade 33, Den Haag; W. A. Hovenkamp, resident van Ternate, v. d. Spiegelstraat 7, Den Haag; jhr. F. K. Goldman, commies b.d. S.S. en Tr., Goudenregenstraat 115, Den Haag; mej. H. C. Specht, onderwijzeres b.h. O.W.L.O., p.a., Ned. Ind. Escompto Mij., Den Haag; mej. C. Ch. Scharff, onderwijzeres bij het O.W.L.O., p.a. Ned. Ind. Escompto Mij., Den Haag; E. E. Scharff, comm.-redacteur b.h. dept. der B. O. W., p.a. Ned. Ind. Escompto mij., Den Haag.

ADRESVERANDERINGEN.

C. W. Becking, Kap. der Mil. Adm., Pontanusstraat 2, Nijmegen. A. Groothuizen, Hoofd. b.h. Dept. v. O. en E., Wattstr. 14, Den Haag. Mej. J. E. Herrenzuw, Hoofdtelefoniste, Wattstr. 14, Den Haag. J. Klein, 1e Luit. der Art., Obrechtstr. 436, Den Haag. J. P. Schallig, Boekh. 1e kl. b.h. Havenwezen, Copernicusstr. 76, Den Haag. J. W. Moonen, Comm. b.h. Dept. v. Gouv. Bedr., Rostocklaan 12, Bussum. Dr. J. G. W. Schotsman, Mil. paardenarts 2e kl., J. v. Ruisdaelstr. 25, Utrecht. J. G. van Dormelen, 1e Luit. der Inf., Kamperbergerweg 69b, Schaarsbergen (Arnh.). L. D. H. Brugghe, Comm. Kantoor B.B., Gr. Hertoginnel. 226, Den Haag; E. J. W. Pieplensbosch, Hoofdopz. b.h. Boschw., Copernicusstr. 154, Den Haag. Mej. E. M. Haije, Tijd. wnd. Contr. 1e kl. P.T.T., Valkenboschlaan 22, Den Haag. A. K. Witten, Comm. b.d. S.S. en Tr., Copernicusstr. 119, Den Haag. Dr. S. Postmus, Off. v. Gez. 2e kl., Oosterpark 49 boven, Amsterdam. H. J. Verniers v. d. Loeff, Kap. Inf., Goudenregenstr. 238, Den Haag. N. Doeve, Tijd. wnd. comm. b.d. S.S., Daquerrestr. 81, Den Haag. M. L. M. van Leeuwen, Adj. Account. 1e kl. b.h. Belast. Acc. Kant. te Malang, Pension Schweinitz, Colonnaden 131, Hamburg. Dfld. G. G. M. Kerkkamp, 1e Luit. der Inf., Pension de Roskam, Hooge Vuursche, Baarn. P. Mourer, Kap. der Mil. Adm., Frankenslag 66, Den Haag. G. Franssen, Adm. b.h. Dept. v. Gouv. Bedr. Vogelkerksstr. 52, Den Haag. E. M. van Gent, Exp.

Mutatiestaat van 1 tot 8 Juli '31

Nieuwe Leden:

J. Mol, Den Haag, Beukstraat 26.
Mevrouw de Weduwe M. C. Roos van Raadhoven, Wassenaar, Park de Kieviet, Wilhelminalaan 8.
F. H. de Greve, Oud-Ass.-Resident van Gorontalo, Wassenaar, Park de Kieviet, Wilhelminalaan 8.
L. Les, Candidaat Gezaghebber B.B., Batavia-Centrum, Kebon Sirih 6.

Voorgesteld door:

den heer K. van Santen te Den Haag.
den heer F. H. W. J. R. Logeman te Den Haag.
Eigen aanmelding.

Afschrijvingen:

K. F. Aronds, Deventer, Assenstraat 15.

R. I. P.

A. C. van der Wilde, Directeur Cultuur Mij. „Bangak”, Den Haag, Thomsonlaan 40.

Adresveranderingen:

R. J. Beaujon, van: Amsterdam, p.a. Pension „De Haag” Roemer Visscherstraat, naar: Den Haag, Groot Hertoginnelaan 147. f 5.—
Y. P. Visser, Controleur 1e kl. B.B., van: Rotterdam, Afrikanerplein 12, naar: Den Haag, Lubbeckstraat 80. f 5.—
H. van Straaten, Velp (Gld.), van: Dennenweg 6, naar: Bankertlaan 13.
Dr. J. G. Loohuis, Hilversum, van: Waldecklaan 15, naar: Jozef Israëlslaan 10.
H. J. Coops, Oud-O.-I.-Hoofdamtenaar, Den Haag, van: Vogelkerksstr. 13, naar: Sweelinckplein 25.
A. van der Kolff, Oud-O.-I.-Ambtenaar, Scheveningen, Helmstraat, van: 20, naar: 13.

b.d. Dienst v.d. Mijnb., Eschdoornstr. 157, Den Haag. J. F. v. d. Spek, Hoofdpolitie opz. Regentesselaan 339, Den Haag. M. R. Braun, Off. v. Gez. 2e kl., Villa Edena, Montana S.-Sierre (Zw.). E. V. Herrebrugh, Beh. 1e kl. v.h. Landspandh. te Lamongan, Kamer D. Dept. v. Kol, Den Haag. W. M. Remeus, Contr. 1e kl. b.h. B.B., Na 1 Juli 1931: Blois v. Treslongstr. 37, Den Haag. A. Robberts, Stationscomm. 2e kl. S.S. en Tr., Gr. Hertoginnelaan 228, Den Haag. C. J. Kool, gedipl. Hoofdopz. b.h. Marine Etabliss. Martelaarsgracht 15 III, Amsterdam-C. Mej. H. Hoets, Tel. 1e kl., Berkelstr. 32, Utrecht.

Aan diegenen in Oost- en West-Indië die nog geen lid zijn onzer Vereniging.

De Vereniging „Oost en West” onderhoudt den band tusschen Nederland en de Indië en tracht dien te versterken.

Zij bevordert de wederzijdsche belangen, zedelijke en stoffelijke.

Zij neemt stelling tegen invloeden die daarmede in strijd zijn.

Zij steunt alles wat strekken kan tot handhaving van het Rijksverband.

Leest het Orgaan, het „Koloniaal Weekblad” en deelt ons Uwen wensch mede omtrent hetgeen, naar Uwe meening, door de Vereniging en haar Orgaan alsnog zou kunnen worden verricht voor onze leden in Oost- en West-Indië.

Meldt U aan voor het lidmaatschap. (Adres Secretariaat: Korte Voorhout 6. Den Haag), of in Ned.-Indië bij den Hoofdvertegenwoordiger te Malang, Bromostraat 9.

De Geëmployeerde bij de Suiker-Industrie

Bij ons Informatie-bureau is verkrijgbaar de juist verschenen 3e en verbeterde uitgave van dit boekje, dat een overzicht geeft van den werkkring en de vooruitzichten, benevens van de inrichtingen tot opleiding voor die industrie. De bewerking geschiedde door de H.H. H. Ch. G. J. van der Mandere, Secretaris van den Bond van Eigenaren van N.-I. Suikerondernemingen en A. Voskuil, Oud-gedelegeerde van de Mij. tot Exploitatie van de Suikerondernemingen Sentanen-Lor, Brangka en Dinoyo.

Bijgewerkt met de laatste gegevens. Zeer belangrijk! Prijs f 0.75, f 0.06 portokosten.

HET HOOFDBESTUUR.

Wees uw eigen beschermengel, als de zaken niet naar u wensch gaan. Trek een week of veertien dagen naar het buitenland, kom terug met een frisch hoofd en neem dan een overzicht van uw zaak, met dezelfde koelheid, waarmee een buitenstaander dat zou doen. Tien tegen één, dat u nog tot betere conclusies komt. (Maandblad „Succes”).